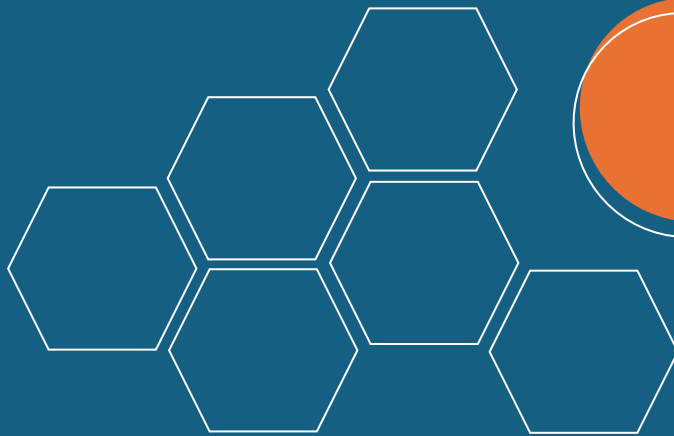

Bijlagen vo

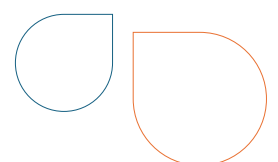
Kiezen voor Welkom

Inhoud

De bijlagen vormen een onderdeel van het ondersteuningsplan. Zij zijn in aparte documenten opgenomen met uitzondering van bijlage 1.

Bijlage 1: Afkortingen- en begrippenlijst	3
Bijlage 2: Toezichtkader inspectie	3
Bijlage 3: Uitgebreide evaluatie	12
Bijlage 4: Regiovisie West-Brabant	14
Bijlage 5: Manifest Kansengelijkheid	15
Bijlage 6: Basisprincipes opstellen ontwikkelingsperspectief	16
Bijlage 7: Toezichtvisie	18
Bijlage 8: Toezichtkader	22
Bijlage 9: Motie Soepboer en herverdeling samenwerkingsverbanden	24
Bijlage 10: Werkwijze adviescommissie	26
Bijlage 11: Thuiszitterspact	27
Bijlage 12: Basisondersteuning	29
Bijlage 13: Uitwerking extra ondersteuning	31
Bijlage 14: Tlv-criteria	35
Bijlage 15: Werkwijze tlv-commissie	38
Bijlage 16: Uitwerken programma's OPDC	41

Bijlage 1: Afkortingen- en begrippenlijst

Deze bijlage is verwerkt in de tekst van het ondersteuningsplan.

Bijlage 2: Toezichtkader inspectie

2.1 Inleiding

Schoolbesturen zijn verplicht aangesloten bij een of meer samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het bestuur van het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen zijn beide en gezamenlijk verantwoordelijk voor de realisatie van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband heeft eigen wettelijke taken en deze zijn erop gericht om te zorgen voor een dekkend netwerk van voorzieningen, zodat aangesloten schoolbesturen kunnen voldoen aan de zorgplicht passend onderwijs. Het samenwerkingsverband moet afspraken maken over de manier waarop voor alle leerlingen zo goed mogelijk passend onderwijs wordt georganiseerd. Deze afspraken legt het samenwerkingsverband vast in het ondersteuningsplan. Waar deze afspraken het beleid van schoolbesturen en scholen betreffen, zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de uitvoering van deze afspraken.

De wet laat veel ruimte voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen om passend onderwijs naar regionale kenmerken en eigen visie te organiseren. Die vrijheid is ook bedoeld om ruimte te creëren voor meer maatwerk en om keuzes te maken die passen bij de extra onderwijsbehoeften van leerlingen in de regio. Dit vraagt om een goede afstemming met gemeentelijke partners en is gericht op de aansluiting van het onderwijs op het jeugdbeleid van de gemeente(n), waaronder de jeugdhulp. Ook hierover legt het samenwerkingsverband afspraken vast in het ondersteuningsplan en voert hierover overleg met de gemeente(n) en andere samenwerkingsverbanden in de regio. Een andere belangrijke taak van het samenwerkingsverband is de verantwoordelijkheid voor de advisering over extra ondersteuning en toeleiding tot speciale scholen en voorzieningen. Hiermee vervult het samenwerkingsverband een centrale rol in de toewijzing van extra ondersteuning.

Het toezicht moet inzicht geven in de mate waarin samenwerkingsverbanden erin slagen hun taak te vervullen.

Orthopedagogisch-didactische centra

Een samenwerkingsverband kan ervoor kiezen om, met het oog op de doelstelling om te zorgen voor een dekkend netwerk van voorzieningen, een orthopedagogisch didactisch centrum (opdc) onderdeel te laten zijn van het samenwerkingsverband. Een opdc is een onderwijsvoorziening voor leerlingen voor wie een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is. Voor hen is het tijdelijk niet mogelijk om onderwijs te volgen op de reguliere school, ook niet met extra ondersteuning. Hiermee biedt de voorziening schoolbesturen de mogelijkheid om voor specifieke leerlingen aan de zorgplicht te kunnen voldoen. Omdat de leerling ingeschreven blijft staan bij de reguliere school en het schoolbestuur daarmee verantwoordelijk blijft voor de resultaten van de leerling, is ook het schoolbestuur gebaat bij een voorziening van voldoende kwaliteit.

De kwaliteit van het onderwijs op een opdc is de verantwoordelijkheid van het bestuur van het samenwerkingsverband waartoe het opdc behoort. In het ondersteuningsplan staat wat de positie en functie zijn van het opdc binnen het dekkend netwerk van het samenwerkingsverband en welke leerlingen in aanmerking kunnen komen voor het volgen van (een deel van) het onderwijsprogramma op een opdc.

Het toezicht richt zich op de beoordeling van de onderwijskwaliteit van het opdc en gaat na in hoeverre het bestuur van het samenwerkingsverband zicht heeft op de kwaliteit en stuurt op verbetering. Voor schoolbesturen is het van belang dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is, omdat zij verantwoordelijk zijn voor de resultaten van de leerling. De leerling blijft immers ingeschreven op de reguliere school.

2.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

Waarderingskader en normering besturen samenwerkingsverbanden

Het waarderingskader voor besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs bestaat uit twee kwaliteitsgebieden die ieder onderverdeeld zijn in drie standaarden.

Het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA) is onderverdeeld in drie standaarden die (in)richting, uitvoering en evaluatie omvatten. Deze standaarden zijn met elkaar verbonden en richten zich op het stelsel van kwaliteitszorg en governance. Dit betekent dat we deze standaarden in samenhang onderzoeken. Als een samenwerkingsverband een opdc heeft ingericht, dan nemen we bij de beoordeling van deze standaarden mee of het bestuur voldoet aan de zorgplicht voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc.

Het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs (RPO) richt zich op de wettelijke taken die specifiek zijn voorbehouden aan samenwerkingsverbanden passend onderwijs en die zijn gericht op de realisatie van de

maatschappelijke opdracht voor passend onderwijs. Deze wettelijke taken zijn gevat in de drie standaarden in het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs.

Uit de beoordeling van de standaarden uit de twee kwaliteitsgebieden blijkt of het bestuur in staat is om met zijn (be)sturing de basiskwaliteit van het samenwerkingsverband te realiseren, te waarborgen en verder te ontwikkelen. Met deze kennis over het resultaat en de kwaliteit van de sturing richten we het (vervolg)toezicht proportioneel in (zie hoofdstuk 7).

In onderstaande figuur staat de beoordeling/normering schematisch weergegeven.
Normering en beoordeling bestuursniveau Samenwerkingsverbanden

Oordeel/waardering bestuursniveau	Norm
Goed	Twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn Goed en de derde is ten minste Voldoende én twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs, waaronder in elk geval de standaard Dekkend netwerk van voorzieningen, zijn Goed en de derde is ten minste Voldoende.
Voldoende	Alle drie standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn ten minste Voldoende én uit het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs zijn minimaal de standaard Dekkend netwerk van voorzieningen én een andere standaard Voldoende.
Onvoldoende	Een of meer standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie is/zijn Onvoldoende. Of de standaard Dekkend netwerk van voorzieningen uit het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs is Onvoldoende, of de standaard Regionale samenwerking én de standaard Advisering en beoordeling toelaatbaarheid zijn beide Onvoldoende.

Waarderingskader en normering opdc's

Voor de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs op het opdc maken we gebruik van de waarderingskaders primair onderwijs (voor opdc's in het primair onderwijs) en voortgezet onderwijs (voor opdc's in het voortgezet onderwijs), zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de betreffende kaders. Omdat de leerlingen op het opdc ingeschreven staan op een reguliere school, tellen hun (onderwijs)resultaten mee op de school van inschrijving. We geven dus bij het opdc geen oordeel op de standaard OR1 (Resultaten). Voor de beoordeling en waardering van de kwaliteit van het opdc geldt dan ook de beslisregel voor scholen waarvan de resultaten niet te beoordelen zijn (zie paragraaf 6.5.2 van de betreffende kaders).

2.3 Werkwijze

Werkwijze toezicht op besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs

De werkwijze voor het toezicht op de besturen van samenwerkingsverbanden komt in grote mate overeen met de werkwijze bij schoolbesturen. Het verschil is dat we bij het toezicht op een samenwerkingsverband tijdens de expertanalyse (paragraaf 7.4.1, onderdeel 1. Analyse) belanghebbenden bij het samenwerkingsverband raadplegen. Dit doen we in de vorm van rondetafelgesprekken. Deze gesprekken zijn medebepalend voor de inrichting van het onderzoek.

Tijdens een onderzoek kunnen we ook gesprekken voeren met regionale partners, zoals de gemeente(n), de jeugdhulp en leerplicht.

Bij het toezicht op het samenwerkingsverband bekijken we ook of aangesloten scholen het beleid van het samenwerkingsverband in de praktijk uitvoeren. Dit beleid staat beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband en de resultaten die scholen hiermee bereiken, stellen we (ook) vast aan de hand van verificatieactiviteiten.

Een dergelijke activiteit is onderdeel van het onderzoek naar de werking van de kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband. We gaan na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt. Daarnaast geeft het ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen. De uitkomsten van de verificatie-activiteiten levert geen oordeel op over de scholen, maar een signaal of zij de onderzochte afspraken uit het ondersteuningsplan naleven en over de uitwerking van het beleid van het samenwerkingsverband.

Werkwijze toezicht op opdc's

Voor de werkwijze voor het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs op het opdc gelden de uitgangspunten zoals genoemd in hoofdstuk 7.

2.4 Waarderingskader besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs

In onderstaande tabel is het waarderingskader voor het toezicht op besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs opgenomen.

KWALITEITSGEBIED REALISATIE PASSEND ONDERWIJS (RPO)

RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen

Het samenwerkingsverband heeft voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek beschikbaar.

Basiskwaliteit

Het samenwerkingsverband voert de aan hem opgedragen taken uit en realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, zodanig dat alle leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Het samenwerkingsverband doet al het mogelijke om passende ondersteuningsvoorzieningen te organiseren voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en benut hiervoor de mogelijkheden die de wet biedt. Het samenwerkingsverband kan hiervoor onder andere gebruikmaken van de mogelijkheid om een orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) in te richten.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor het dekkend netwerk van voorzieningen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 18a, tweede lid, WPO / artikel 2.47, tweede lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats krijgen.
- Artikel 18a, zesde lid, WPO / artikel 2.47, zevende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband heeft onder andere de taak om middelen en voorzieningen te verdelen over en toe te wijzen aan de scholen ten behoeve van het dekkend netwerk.
- Artikel 18a, lid 10a, WPO / artikel 2.47, twaalfde lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband kan met het oog op het dekkend netwerk een opdc inrichten. Hier zijn voorwaarden aan verbonden (artikel 3.4 Inrichtingsbesluit WPO / artikel 2.50 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).

RPO2. Regionale samenwerking

Het samenwerkingsverband werkt samen in de regio en zorgt voor een doorgaande leerlijn en realiseert een aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp in de regio.

Basiskwaliteit

Het samenwerkingsverband en de gemeente(n) hebben een gezamenlijke taak in het afstemmen van het jeugdbeleid. Het samenwerkingsverband werkt hiervoor samen met de gemeente(n) en ketenpartners om de ondersteuning af te stemmen op de jeugdhulp⁴² die door de gemeente wordt gerealiseerd. Dit heeft als doel dat alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen en er geen leerlingen thuiszitten. Het samenwerkingsverband legt de afspraken hierover vast in het ondersteuningsplan. Hierover voert het samenwerkingsverband op overeenstemming gericht overleg (oogo) met het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente of gemeenten.

Met het oog op de doorgaande leerlijn van het primair onderwijs (inclusief het speciaal (basis)onderwijs) naar het voortgezet onderwijs (inclusief het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso)) stemt het samenwerkingsverband zijn beleid af met het samenwerkingsverband dat (geheel of gedeeltelijk) samenvalt met de eigen regio. Ook deze afspraken legt het samenwerkingsverband vast in het ondersteuningsplan.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de regionale samenwerking en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 18a, tweede en achtste lid, WPO / artikel 2.47, tweede en negende lid, WVO 2020: Het ondersteuningsplan omvat onder andere de wijze waarop wordt voldaan aan het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen.
- Artikel 18a, negende lid, WPO / artikel 2.47, achtste en tiende lid, WVO 2020: Na op overeenstemming gericht overleg over het conceptondersteuningsplan met de gemeente(n) en het samenwerkingsverband waarmee de

regio samenvalt (en het bestuur van instelling(en) voor middelbaar beroepsonderwijs in dit gebied) stelt het bestuur het ondersteuningsplan vast.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

Het samenwerkingsverband voorziet in een zorgvuldige advisering en besluitvorming bij de beoordeling van aanvragen voor de toelaatbaarheid tot speciale onderwijsvoorzieningen.

Basiskwaliteit

Op verzoek van het bestuur van een school adviseert het samenwerkingsverband over de ondersteuningsbehoefte van een leerling als deze bij de school is aangemeld of ingeschreven.

Voor leerlingen voor wie een speciale vorm van onderwijs (voor het primair onderwijs: speciaal basisonderwijs (sbo) en speciaal onderwijs (so); voor het voortgezet onderwijs: leerwegondersteunend onderwijs (lwoo), praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso)) de best passende plek is, is een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig (voor het lwoo geldt een aanwijzing). Het toelaatbaar verklaren tot deze scholen is een wettelijke taak van het samenwerkingsverband en is aan voorschriften gebonden. Wanneer voor een leerling een toelaatbaarheidsverklaring is aangevraagd, dan handelt het samenwerkingsverband deze aanvraag volgens een zorgvuldige procedure af binnen een redelijke termijn, opdat de leerling een ononderbroken ontwikkeling kan doormaken.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de advisering en beoordeling toelaatbaarheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 18a, zesde lid, sub d, WPO / artikel 2.47, zevende lid, sub d, WVO 2020,: Het samenwerkingsverband heeft onder andere tot taak om te adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bestuur van een bij het samenwerkingsverband aangesloten school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
- Artikel 18a, zesde lid, sub c, WPO / artikel 2.47, zevende lid, sub c, WVO 2020: Het samenwerkingsverband heeft onder andere tot taak het beoordelen of een leerling toelaatbaar is tot het sbo en het so, respectievelijk het pro en vso, of aangewezen is op het lwoo.
- Artikel 18a, lid 10a, WPO / artikel 2.47, twaalfde lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband kan met het oog op het dekkend netwerk een opdc inrichten. Hier zijn voorwaarden aan verbonden (zie artikel 3.4
- Inrichtingsbesluit WPO / artikel 2.50 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
- Artikel 18a, elfde lid, WPO en artikel 3.2 Inrichtingsbesluit WPO / artikel 2.47, veertiende lid, WVO 2020 en artikel 2.51 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het samenwerkingsverband betreft de adviezen van wettelijk verplichte deskundigen bij de beoordeling of een leerling toelaatbaar is tot het sbo en so, respectievelijk het pro en vso, of aangewezen is op het lwoo.
- Artikel 18a, twaalfde lid, WPO / artikel 2.47, vijftiende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt een adviescommissie in die adviseert over bezwaarschriften betreffende besluiten van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot speciale scholen (sbo, v(s)o en pro).
- Artikel 18a, veertiende lid, WPO / artikel 2.47, zeventiende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband kent aan elke toelaatbaarheidsverklaring een volgnummer toe en verstrekt van elk advies over de ondersteuningsbehoefte van een leerling een afschrift aan de ouders.

Jeugdhulp en eventuele andere domeinen uit artikel 2.2 van de Jeugdwet zoals beschreven in het jeugdplan van de gemeente.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op de uitvoering van de wettelijke taken en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangende beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van beleid van het samenwerkingsverband en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van de taakuitvoering te waarborgen. Wanneer het samenwerkingsverband een opdc in stand houdt, valt hieronder ook het zorg dragen voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van de wettelijke eisen, waaronder het zorg dragen voor de dienstverlening aan de aangeslotenen, het realiseren van een samenhangend geheel van voorzieningen en de beoogde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog. De doelen, het beleid en de afspraken zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan wordt eenmaal in de vier jaar door het bestuur vastgesteld en vormt de basis voor de sturing op de uitvoering van de taken en de verbetering van de kwaliteit.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband en de realisatie van de zorgplicht passend onderwijs door schoolbesturen. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid, de doelen en de gemaakte keuzes voor het verdelen van de middelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder en het bestuur afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 14a WMS: Het samenwerkingsverband heeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling van het ondersteuningsplan.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO / artikel 3.1, eerste, derde en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020: Het samenwerkingsverband dient zorg te dragen voor de kwaliteit van de dienstverlening aan de aangeslotenen. Onder 'zorg dragen voor de kwaliteit van de taken' valt in elk geval het naleven van de wettelijke bepalingen, waaronder indien van toepassing die voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO jo. artikel 12, vierde lid, WPO / artikel 3.1, eerste, derde en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020 jo. artikel 2.91 WVO 2020: Het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorg dragen voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurd samenwerkingsverband met een scheiding tussen bestuur en toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 17b, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, tweede en vijfde lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het intern toezicht.
- Artikel 17c, eerste lid, sub c, en vijfde lid, WPO / artikel 3.3, eerste en tweede lid, sub c, en zesde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen rechtmatig verwerft en doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 18a, tweede lid, WPO / artikel 2.47, tweede lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
- Artikel 18a, zevende en achtste lid, WPO / artikel 2.47, achtste en negende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan vast. Het ondersteuningsplan omvat bepaalde onderdelen, waaronder de beoogde kwalitatieve en kwantitatieve

resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.

- Artikel 69, artikel 122, artikel 124 en artikel 169 WPO / artikel 5.1, artikel
- 5.13, artikel 5.15 en artikel 5.49 WVO 2020 en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden.
- Artikel 165 WPO jo. artikel 4, vierde lid, RJO / artikel 3.2 en artikel 5.46 WVO
- 2020 jo. artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO
- 2020 jo. artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de aangesloten schoolbesturen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de schoolbesturen uitvoering aan de visie en de doelen voor het realiseren van de wettelijke taken (indien van toepassing: inclusief het zorgdragen voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc).

Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden en de aangesloten schoolbesturen de afspraken in het ondersteuningsplan nakomen. Het bestuur spreekt de schoolbesturen aan op het nakomen van de afspraken voortkomend uit het ondersteuningsplan. Ook aangesloten schoolbesturen kunnen elkaar aanspreken op het nakomen van de afspraken in het ondersteuningsplan.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de realisatie van de wettelijke taken, de afspraken uit het ondersteuningsplan en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid en de afspraken in het ondersteuningsplan, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid, de afspraken en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen worden doelmatig en rechtmatig aangewend conform de gemaakte keuzes in het ondersteuningsplan en dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen. Het bestuur stuurt op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het samenwerkingsverband en de dienstverlening aan de aangeslotenen gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het bestuur. Het bestuur zorgt ook voor een goede facilitering van de ondersteuningsplanraad, betreft deze tijdig en legt besluiten voor conform wettelijke vereisten. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en hanteert een code voor goed bestuur en legt in het jaarverslag⁴³ verantwoording af over de afwijkingen van die code.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

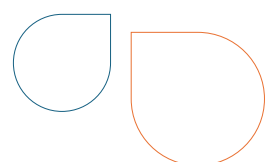
Wettelijke vereisten

- Artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 4a WMS: Het samenwerkingsverband stelt een ondersteuningsplanraad in en de inrichting voldoet aan de wettelijke voorschriften.
- Artikel 8 WMS (jo. artikel 9 WMS): De ondersteuningsplanraad en de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het samenwerkingsverband die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 14a WMS: Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO jo. artikel 12, vierde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020 jo. artikel 2.91 WVO 2020: Het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorg dragen voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn.

- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurd samenwerkingsverband met een scheiding tussen bestuur en toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 17a, tweede lid, WPO / artikel 3.1, vierde en vijfde lid, WVO 2020: Benoeming van bestuur en intern toezicht geschiedt op vooraf openbaar gemaakte profielen. De ondersteuningsplanraad (en indien van toepassing de medezeggenschapsraad) krijgt de gelegenheid een bindende voordracht te doen bij het benoemen van leden van de raad van toezicht.
- Artikel 17b, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, tweede en vijfde lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het intern toezicht.
- Artikel 17b, tweede en derde lid, WPO / artikel 3.1, derde en vijfde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het bestuur.
- Artikel 17c, eerste lid, WPO / artikel 3.3, eerste en tweede lid, WVO 2020 jo. artikel 3.2, eerste lid, WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur, staat het bestuur met raad terzijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken.
- Artikel 17c, tweede, vierde en vijfde lid, WPO / artikel 3.3, derde, vierde, vijfde en zesde lid, WVO 2020: De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan zijn zodanig dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen. Wanneer een samenwerkingsverband werkt met een raad van toezicht, dan is deze belast met het benoemen, schorsen en ontslaan van de leden van het bestuur. De interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de ondersteuningsplanraad.
- Artikel 69, artikel 122, artikel 124 en artikel 169 WPO / artikel 5.1, artikel
- 5.13, artikel 5.15 en artikel 5.49 WVO 2020 en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbesteding rechtmatig aanwenden.
- Artikel 165, eerste lid, onder a, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband dient een code voor goed bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de bereikte resultaten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid, de naleving van de afspraken en indien van toepassing de onderwijskwaliteit op het opdc, haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van de uitvoering van de taken te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de realisatie van de wettelijke taken. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het zorg dragen voor de dienstverlening aan de aangeslotenen, het realiseren van een samenhangend geheel van voorzieningen en de bereikte kwantitatieve en kwalitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging en de gemaakte keuzes voor het verdelen van de middelen. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, het interne toezicht, de ondersteuningsplanraad en de medezeggenschapsraad voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en de uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording, onder andere op basis van de verantwoording door de aangesloten schoolbesturen. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen, afspraken en beleid of in nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van de uitvoering van de taken en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden uit de regionale context. Het samenwerkingsverband voert periodiek een dialoog met de ondersteuningsplanraad en organiseert het overleg tussen het interne toezicht en de ondersteuningsplanraad. Daarbij verantwoordt het bestuur zich ten minste bij de vaststelling van het ondersteuningsplan over de bereikte kwantitatieve en kwalitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

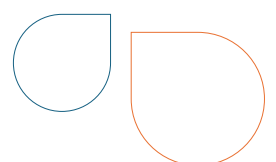
Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 165, WPO / artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het samenwerkingsverband informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en de uitkomsten van het gevoerde beleid. Artikel 3, onderdeel f2 RJO: het bestuur neemt, indien het publieke eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitstijgt, een toelichting in het bestuursverslag op.
- Artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 165, WPO / artikel 4, vierde lid, RJO jo.
- artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag, waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het samenwerkingsverband. Artikel 8 WMS (jo. artikel 9 WMS): De ondersteuningsplanraad en de medezeggenschapsraad ontvangen tijdig alle inlichtingen van het samenwerkingsverband die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangen in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 11a WMS: Het samenwerkingsverband moet de ondersteuningsplanraad vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden.
- Artikel 14a WMS: Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO jo. artikel 12, vierde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020 jo. artikel 2.91 WVO 2020: Het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorg dragen voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn.
- Artikel 17c, eerste lid, en eerste lid, sub e, WPO jo. artikel 165, eerste lid,

- WPO / artikel 3.3, eerste lid, en tweede lid, sub e, WVO 2020, jo. artikel 5.46, eerste lid, WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag verantwoording af over de uitvoering van deze taken en de uitoefening van de bevoegdheden.
- Artikel 17c, eerste lid, sub c, en e, en vijfde lid, WPO / artikel 3.3, eerste lid, en tweede lid, sub c en e, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag hierover verantwoording af.
- Artikel 17c, vijfde lid, WPO / artikel 3.3, vijfde en zesde lid, WVO 2020: Het interne toezicht overlegt minimaal twee keer per jaar met de ondersteuningsplanraad.
- Artikel 18a, tweede lid, WPO / artikel 2.47, tweede lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren, en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
- Artikel 18a, zevende en achtste lid, sub e, WPO / artikel 2.47, achtste en negende lid, sub e, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan vast. Het ondersteuningsplan omvat bepaalde onderdelen waaronder de bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.
- Artikel 165, eerste lid, onder a, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid jo. artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband vermeldt in het jaarverslag de gehanteerde code voor goed bestuur en verantwoordt zich daarin over eventuele afwijkingen.
- Artikel 165, zevende en achtste lid, WPO jo. artikel 3, onderdeel b, RJO / artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020 jo. artikel 3, onderdeel b, RJO: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt. RJO jo. artikel 165 WPO / RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

Bijlage 3: Uitgebreide evaluatie

Uitkomsten evaluatie ontwikkelambities uit huidige ondersteuningsplan swv ROOS vo

Op 20 februari 2025 heeft er een startbijeenkomst plaatsgevonden. Onderwerp van deze bijeenkomst was het evalueren van het vorige ondersteuningsplan om zo input op te halen voor dit huidige ondersteuningsplan. Een samenvatting van de bevindingen wordt weergegeven in deze bijlage.

AMBITIE 1: Versterken dekkend aanbod vmbo-scholen

Versterkt en herkenbaar ondersteuningsaanbod vmbo realiseren voor kwetsbare leerlingen met achterstanden en gedragsproblemen.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt
De zachte landing binnen het vo door middel van ondersteuningsklassen en extra ondersteuning in klas, in de vorm van extra handen.	Door meer ondersteuning binnen de reguliere vo-klas te bieden, integreert het versterkte aanbod binnen alle leerjaren. Maatwerk is dan ook beter mogelijk.	Specifiek ondersteuningsaanbod voor alle leerlingen waardoor normalisering plaatsvindt. Denk aan rustige pauzeruimte en voorzieningen voor leerlingen met een fysieke beperking.

AMBITIE 2: Doorstroom anderstaligen po naar vo

Voorkomen dat leerlingen vanuit het po onterecht op het verkeerde niveau of de verkeerde schoolsoort terechtkomen, als gevolg van onvoldoende taalvaardigheid en inzet in de po-periode.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt
Regulier gezamenlijk overleg en aandacht voor de overstap van po naar vo draagt positief bij aan de samenwerking tussen ISK en vo.	Door leerling en ouder(s)/ verzorger(s) meer te betrekken bij de overstap van po naar vo, blijven verwachtingen helder. Structurele bekostiging voor inzet op Nederlandse taal is gewenst.	Kennis, ondersteuning en zicht op bijkomende problematiek (zoals perspectief vluchtelingen, sociale problemen, trauma) en de impact daarvan op het onderwijs/in de klas.

AMBITIE 3: Versterken overgang po naar vo

Er wordt sneller een integraal traject ingezet waardoor de schoolloopbaan vaker ononderbroken doorgang vindt.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt
Samenwerking in BOVO, de warme overdracht van po naar vo en diverse initiatieven voor groep 7 en 9 (zoals Juniorcollege) hebben een positieve impact.	De overgang is nog erg persoonsafhankelijk. Middels procesbeschrijvingen en het opstellen van universeel / concreet beleid is dit te voorkomen. Aandacht voor leerkrachtvaardigheden en het versterken van de rol van de leerkracht.	Initiatieven binnen vo voor kwetsbare groep 8 leerlingen, zoals thuiszitters. Voorlichten ouder(s)/verzorger(s) over hun rol en wat te verwachten, gebeurt slechts sporadisch.

AMBITIE 4: Afstemming met gemeente en jeugdhulpverlening

Onderwijs en jeugdhulp zijn beter op elkaar afgestemd in en rond scholen en er is sneller een integraal traject ingezet, waardoor de schoolloopbaan vaker ononderbroken doorgang vindt. Hierin trekken we op met swv po.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt
De jeugdprofessional (JP) van de gemeente is gekoppeld aan scholen en is daar aanwezig. Dit zorgt voor korte lijnen.	Door het ontbreken van een heldere/regionale aanpak, zijn er grote verschillen tussen de gemeenten en JP'ers wat betreft aanpak. Binnen school mogen JP'ers zichtbaarder zijn.	Het delen van good practices en een gezamenlijk (regionaal) plan met concrete acties voor structurele en preventieve samenwerking onderwijs en jeugdhulp.

AMBITIE 5: Voorkomen uitval bovenbouwleerlingen van vmbo/mavo

Voor leerlingen in bovenbouw vmbo/mavo en soms 4 havo of afstromers uit de havo die weinig gemotiveerd lijken, is voorzien in een onderwijsroute die kansrijk is voor de verdere schoolloopbaan.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt

Er is meer aandacht voor preventie en een betere samenwerking tussen alle betrokkenen. Ook staan de ondersteuningsbehoeften en vaardigheden van de leerling steeds centraler.	De dialoog, kennisdeling en samenwerking tussen vo en vso, alsook tussen po-vo en vo-mbo kan beter. Ook mag er meer focus komen op de ondersteuningsbehoeften van de leerling.	Analyse van uitvallers, reden van uitval en motivatieverlies, en ondersteuningsbehoeften bij deze doelgroep, om zo tot een gerichtere aanpak te komen. Geen gedifferentieerd aanbod binnen scholen.
---	--	---

AMBITIE 6: Informatievoorziening voor ouder(s)/verzorger(s) versterken

Ouder(s)/verzorger(s) krijgen heldere informatie over het aanbod in de regio en de afstemming van dat aanbod tussen po, vo en mbo.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt
Dat er twee informatiebronnen beschikbaar zijn, te weten het Oudersteunpunt en de website naar de middelbare.	Het bereiken van ouder(s)/verzorgers door bekendheid van informatie te verbeteren en te vergroten. Hierbij ook specifieke aandacht voor (anderstalige) nieuwkomers.	In hoeverre ouder(s)/ verzorger(s) bekend zijn met de informatie en of die hen aanspreekt, is onbekend. Onderzoek hiernaar alsook de behoeften van / het gebruik door ouder(s)/verzorger(s) is gewenst.

AMBITIE 7: Symbiose vo-vso, vso-vo en pro-vso

Leerlingen ontmoeten elkaar en volgen deels ook samen onderwijs. Meer leerlingen volgen onderwijs in het reguliere vo. Realisatie van een tussenstap richting inclusief onderwijs.

Wat gaat goed?	Wat kan beter?	Wat ontbreekt
Er zijn steeds meer initiatieven om de samenwerking en de ontmoeting te vergroten. Er is een overstaparrangement gerealiseerd.	Reguliere vo meer en eerder betrekken bij gesprekken vso. De bekendheid van initiatieven en de relatie tot tijdelijkheid van vso / terugstroom naar regulier vo, zeker voor ouder(s)/verzorger(s) duidelijk maken.	Structurele kennisdeling en dialoog vo-vso. Meer informatie en kennis over de ondersteuningsmogelijkheden en middelen bij een overstap

AMBITIE 8: Ontwikkelagenda ministerie OCW

In 2020 heeft voormalig minister Slob 25 maatregelen ter verbetering van passend onderwijs gepresenteerd. Swv ROOS vo werkt sindsdien consistent aan het dekken van deze maatregelen. Tijdens de startbijeenkomst is deze ambitie niet besproken.

Bijlage 4: Regiovisie West-Brabant

Ten tijde van opstellen van dit ondersteuningsplan was de gehele regiovisie West-Brabant nog niet vastgesteld en dus ook nog niet beschikbaar. De gezamenlijke input betreffende de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is al wel vastgesteld en is hier dan ook toegevoegd.

In de jeugdhulpregio West-Brabant West (WBW) werken negen gemeenten samen (Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert). De koers, missie en visie van WBW wordt vastgelegd in een regiovisie. In deze visie komt ook de samenwerking met ketenpartners, waaronder onderwijs, naar voren. Wanneer de regiovisie is vastgesteld, is deze terug te vinden op de sites van de gemeenten. In deze bijlagen voegen we het onderdeel 'samenwerking onderwijs en jeugdhulp' uit de regiovisie toe.

Samenwerking Onderwijs en Jeugdhulp

Onderwijs en jeugdhulp delen een maatschappelijke opdracht: elk kind een eerlijke kans bieden op ontwikkeling en participatie. De huidige versnippering tussen beide domeinen belemmert deze missie. Deze regiovisie beoogt een integrale aanpak waarin onderwijs en jeugdhulp elkaar versterken. Een ononderbroken ontwikkellijn voor jeugdigen vraagt om een gezamenlijke, preventieve en laagdrempelige aanpak. De regiovisie biedt een kader voor duurzame samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, gericht op het versterken van de basis en het voorkomen van uitval. De pedagogisch-didactische context op de scholen wordt versterkt door te werken met multidisciplinaire teams: aansluitend op de populatie leerlingen werken onderwijzend personeel, professionals van de gemeente en of een aanbieder van zorg met elkaar samen op school en in de klas.

Onderwijs en jeugdhulp raken elkaar in hun missie. Samen hebben ze de opdracht om:

- Elk kind een eerlijke kans te geven om mee te doen en zich te ontwikkelen;
- Ontwikkelingsstagnatie vroeg te signaleren en gezamenlijk op te lossen;
- Eén geheel van leren, opgroeien en ondersteuning te organiseren;
- Bij te dragen aan een inclusieve en veerkrachtige samenleving.

Om deze gezamenlijke missie uit te voeren is het nodig om jeugdigen zoveel mogelijk preventief, collectief, thuis(nabij) en op de eigen school te ondersteunen. Hierbij hebben we de volgende uitgangspunten:

Het borgen van een doorgaande ontwikkellijn en het recht op onderwijs.

Het integreren van onderwijs en jeugdhulp tot een integrale benadering met didactische en pedagogische expertise om te voorkomen dat er parallelle trajecten ontstaan. De missie is één gedeelde aanpak en plan voor elke jeugdige. De expertises van leerkrachten en zorgprofessionals vullen elkaar aan en versterken elkaar.

Het versterken van de basis (onderwijskundig, sociaal en pedagogisch). Preventie, normaliseren en vroegsignalering vormen de kern. Scholen, ouder(s)/verzorger(s), wijkteams/Sterke Lokale Teams en jeugdhulp werken samen om de pedagogische basis te versterken.

Intensieve jeugdzorg en residentiële trajecten worden teruggedrongen. Als inzet toch nodig is, gebeurt dit thuisnabij, kleinschalig en tijdelijk.

Urgentie

Toenemend aantal jeugdigen zonder onderwijsinschrijving of langdurig schoolverzuim.

Stagnatie in ontwikkeling wordt te laat gesignaleerd, met escalatie als gevolg.

Wet- en regelgeving zijn verkokerd en sluiten onvoldoende aan op de leefwereld van jeugdigen. We dienen meer te ontschotten.

Waar gaan we samen mee aan de slag

Het borgen van integraliteit en gedeelde verantwoordelijkheid

Helderheid krijgen in wat e rolverdeling is tussen onderwijs en jeugdhulp

Inzicht in hoe we de expertise van zorgprofessionals en leerkrachten optimaal kunnen benutten

Bijlage 5: Manifest Kansengelijkheid

Inleiding

Het manifest Kansengelijkheid ([Statement Kansengelijkheid](#)) is onlosmakelijk verbonden met ambitie 2 van het ondersteuningsplan: *het bevorderen van kansengelijkheid voor leerlingen*. Het manifest biedt een gedeeld referentiekader voor beleidskeuzes, samenwerking en uitvoering binnen het samenwerkingsverband po en vo. Door het ondersteuningsplan te verbinden aan de Regiovisie West Brabant West en aan de Manifestatie Kansengelijkheid, onderstrepen wij dat kansengelijkheid een gezamenlijke regionale opgave is, die verder reikt dan het onderwijs alleen.

Wat verstaan wij onder kansengelijkheid?

Wij verstaan onder kansengelijkheid dat iedere leerling eerlijke en reële mogelijkheden krijgt om talenten te ontdekken en te ontwikkelen, ongeacht persoonlijke kenmerken, sociaaleconomische achtergrond, migratieachtergrond of thuissituatie. Kansengelijkheid gaat niet over iedereen hetzelfde behandelen, maar over het bieden van wat nodig is om volwaardig mee te kunnen doen. Dit betekent dat verschillen tussen leerlingen worden erkend en gewaardeerd, en dat ondersteuning zo wordt ingericht dat deze aansluit bij de leefwereld van de leerling.

Wat wij lokaal beter gaan doen:

Een sterke pedagogische basis.

We passen zoveel mogelijk de omgeving aan in plaats van dat kinderen of jongeren elders worden geplaatst. We streven naar inclusiviteit waar ruimte is voor kinderen, jongeren en hun opvoeders.

Van selectie- naar talentenmaatschappij

We bieden een ontwikkelingsstimulerende omgeving waarbij talentontwikkeling centraal staat en toetsen op cognitie niet het hoofdelement is van een selectie. Iedere leerling heeft talent, het is aan het onderwijs en de omgeving om dit talent te zien en het aanbod aan te passen.

Van ketens naar samenwerking rondom het kind

Het kind of de jongere centraal is het motto. De organisaties bewegen om de leerling heen in plaats van dat een kind of jongere door de keten beweegt. Er is een grote mate van samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, welzijn en jeugdhulp met (tijdelijk) individueel maatwerk als aanvulling op collectieve ondersteuning. En verlopen de overgangsmomenten tussen voorschool – po – vo – vervolgonderwijs soepel.

Ongelijk investeren om gelijkheid te bevorderen

Het onderwijs heeft oog voor het belang van de interne en de externe omgeving van de school. Er wordt gestreefd naar een 'rijke' schooldag voor een breed ontwikkelaanbod. Hierbij wordt aangesloten bij de behoeften van leerlingen, de locatie van de school en in samenwerking met partners.

Bijlage 6: Basisprincipes opstellen ontwikkelingsperspectief

1. Doel en functie van het Ontwikkelingsperspectief (opp)

Een ontwikkelingsperspectief (opp) is een planmatig instrument voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen. Het opp beschrijft:

- De te verwachten uitstroom richting vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.
- De onderbouwing hiervan op basis van belemmerende en bevorderende factoren van leerling, onderwijs en omgeving.
- De extra ondersteuning die nodig is om deze ontwikkeling te realiseren (handelingsdeel).

Een opp hoort alleen te worden opgesteld wanneer sprake is van ondersteuning die daadwerkelijk bovenop de basisondersteuning komt. In de praktijk wordt in het handelingsdeel regelmatig informatie opgenomen die tot de basisondersteuning behoort. Daarmee lijkt het alsof er veel is ingezet, terwijl het niet om extra ondersteuning gaat. Een zuivere afbakening tussen basis- en extra ondersteuning is noodzakelijk om het opp zorgvuldig en effectief in te zetten.

Het opp is een handelingsgericht instrument, geen administratieve verplichting. Het ondersteunt scholen, ouders en leerling om:

- Doelgericht samen te werken.
- Hoge maar realistische verwachtingen te formuleren.
- Ondersteuning af te stemmen op de onderwijs-ondersteuningsbehoeften binnen de context van de school.
- De ontwikkeling van de leerling te monitoren en tijdig bij te stellen.

Daarbij staat een contextgericht en handelingsgericht model centraal, niet het medisch model. Het gaat dus niet primair om diagnoses of beperkingen, maar om wat een leerling nodig heeft in deze specifieke schoolcontext. Het opp draagt bij aan een doorgaande lijn en ondersteunt een soepele overgang naar passend vervolgonderwijs.

2. Voor welke leerlingen is het opp verplicht?

Het bevoegd gezag stelt een opp vast voor:

- Leerlingen in het regulier vo die extra ondersteuning krijgen (niet bij enkel basisondersteuning).
- Alle leerlingen in het vso en pro.
- Leerlingen in LWOO indien zij extra ondersteuning ontvangen.
- Leerlingen die tijdelijk gebruik maken van een programma binnen het OPDC.

Een opp is dus niet verplicht voor ondersteuning die onder de basisondersteuning valt, zoals beschreven in de schoolgids en de afspraken binnen het swv.

3. Wettelijke kaders en verplichte onderdelen

Het opp bevat minimaal:

- Belemmerende en bevorderende factoren van leerling, onderwijs en thuisomgeving, gericht op de context;
- Een realistisch uitstroomprofiel;
- Een onderbouwing van het uitstroomprofiel;
- Een concreet en toetsbaar handelingsdeel bestaande uit:
  - Specifieke doelen op korte en lange termijn;
  - Extra ondersteuning en onderwijsaanpassingen;
  - Duidelijke afspraken: wie doet wat, waarom, hoe, wanneer en waarmee.

Het handelingsdeel moet daarmee operationeel, concreet en uitvoerbaar zijn. In de huidige praktijk zijn doelen en interventies soms onvoldoende concreet of meetbaar. Deze concretisering is essentieel voor effectieve uitvoering en monitoring.

Extra wettelijke eisen

- Afwijkingen van het reguliere programma worden vastgelegd (regulier po/vo).
- Een opp wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd met ouder(s)/verzorger(s) en leerling.
- Alleen noodzakelijke gegevens mogen worden opgenomen (AVG/Wbp).
- Wanneer er sprake is van overschrijding onderwijstijd moet dit als apart deel worden opgenomen in het opp. Zie hiervoor het voorbeeld opp van het swv.

4. Ouder- en leerlingparticipatie: hoorrecht & instemmingsrecht

Ouder(s)/verzorger(s)

- Ouder(s)/verzorger(s) hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel.

- Over het gehele opp wordt een op overeenstemming gericht overleg gevoerd.
- Vaststelling gebeurt pas nadat ouders hebben ingestemd met het handelingsdeel.

Leerlingen

- Leerlingen hebben hoorrecht: hun perspectief wordt actief meegenomen en vastgelegd.

Samenwerking met jeugdhulpverlening is hierbij essentieel. Hun inzichten zijn zowel voor de onderwijs-ondersteuningsbehoeften als voor het handelingsdeel belangrijk. Deze input moet aantoonbaar worden meegenomen in het opp.

5. Proces: opstellen, monitoren en evalueren

Opstellen

- Binnen zes weken na start van extra ondersteuning wordt een opp vastgesteld.
- Observaties, toetsen, gesprekken, onderzoeken én input van ouder(s)/verzorger(s), leerling en jeugdhulp worden verzameld.
- Verwachtingen zijn ambitieus, realistisch en richtinggevend.
- De rol van expertise binnen schoolbesturen (zoals trappen van ondersteuningsniveaus) of ingezette/ingekochte (externe) expertise helder beschreven:
  - Welke coaching of begeleiding heeft plaatsgevonden?
  - Welke adviezen zijn gegeven?
  - Wat is hiermee gedaan?

Monitoren

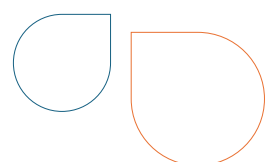
- De uitvoering van het handelingsdeel wordt gedurende het schooljaar gevolgd.
- Monitoring gaat verder dan observaties: het moet inzichtelijk zijn wat is ingezet, wat het effect is, en hoe er bijgestuurd wordt.
- Coaching van docenten en ondersteuning van het team worden zichtbaar en planmatig opgenomen.

Evalueren

Minimaal jaarlijks wordt beoordeeld:

- Of doelen behaald zijn,
- Of aanpassing van doelen of aanpak nodig is,
- Of het uitstroomperspectief moet worden bijgesteld,
- Welke impact ondersteuning heeft gehad op de onderwijscontext.

Op de website van het swv ROOS vo is een voorbeeld van een opp voor scholen beschikbaar.

Bijlage 7: Toezichtvisie

Inleiding

De raad van toezicht van het samenwerkingsverband vo Roosendaal – Halderberge - Moerdijk (sww ROOS vo) is een orgaan dat namens de samenleving toezicht uitoefent en baseert zich daarbij op de code Goed Toezicht ‘IJken en Verrijken’ (2020) en de code Goed Toezicht (2021) van de VTOI. De beide codes zijn ook onderschreven door de PO- en VO-raad. De raad van toezicht sluit in zijn toezicht aan bij de missie, visie, leidende principes en kernwaarden van het samenwerkingsverband.

Maatschappelijke opdracht van de raad van toezicht

Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie van schoolbesturen en hun scholen. Daarbij wordt nauw samengewerkt met derden zoals jeugdzorg en de gemeenten in de regio Roosendaal – Moerdijk – Halderberge. Het samenwerkingsverband heeft als missie het bieden van zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs aan elk kind in het voortgezet onderwijs, aansluitend op zijn of haar ontwikkeling en talenten en afgestemd op zijn of haar onderwijsbehoeften. Hierbij dragen schoolbesturen verantwoordelijkheid om in gezamenlijkheid met het samenwerkingsverband passend onderwijs aan elke leerling te bieden. Het samenwerkingsverband werkt daarbij nauw samen met ketenpartners zoals gemeenten en jeugdzorg en met aanliggende samenwerkingsverbanden. De raad van toezicht ziet daarmee toe op de kwaliteit van de samenwerking en de effecten hiervan voor onze leerlingen als het gaat om passend onderwijs.

De raad van toezicht heeft daarbij tot taak toezicht te houden op de besturing van de organisatie van het samenwerkingsverband door de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken in het samenwerkingsverband. Passend onderwijs wordt, onder de verantwoordelijkheid van een schoolbestuur, gerealiseerd door professioneel onderwijzend personeel als onderdeel van een samenwerkend schoolteam in een voor de leerling passende leeromgeving. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband ondersteunt en faciliteert dit (voornamelijk) op bestuurlijk niveau en voert hier regie op. Dit gebeurt in de afstemming met de schoolbesturen, die samen het samenwerkingsverband vormen en verantwoordelijk zijn voor een dekkend netwerk aan voorzieningen. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband werkt nauw samen met de drie gemeenten als het gaat om de jeugdzorg.

Bij het toezicht staan de kernwaarden van het samenwerkingsverband centraal. Deze zijn te kenschetsen als ijkpunten voor de beoordeling van de resultaten/uitkomsten en de procesuitvoering van het samenwerkingsverband. Voor de raad van toezicht is een belangrijk ijkpunt op het resultaat dat iedere leerling in het samenwerkingsverband een passende leeromgeving heeft, passend bij de leerbehoefte van de leerling. Een leeromgeving waar de leerling een optimaal resultaat kan halen. Ijkpunten voor de procesuitvoering waar het toezicht op ziet zijn onder andere het voorzien in een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen, het zijn van een professionele en lerende organisatie als samenwerkingsverband, passend onderwijs eerst en vooral gestalte krijgt in de school en een gezonde, professionele en robuuste bedrijfsvoering.

Onze stakeholders

De raad van toezicht voert zijn maatschappelijke opdracht uit voor diverse stakeholders. In de eerste plaats is er een maatschappelijk belang te onderkennen waarbij de stakeholder de maatschappij is. In de Wet Voortgezet Onderwijs is het recht op onderwijs verankerd. De raad van toezicht ziet erop toe dat hier binnen het samenwerkingsverband aan voldaan wordt. Directe stakeholders zijn de leerlingen en ouder(s)/verzorger(s). De leerlingen binnen het samenwerkingsverband krijgen onderwijs passend bij de leerbehoefte. De ouder(s)/verzorger(s) worden door de schoolteams actief betrokken bij het passend onderwijs aan hun kind. Naast dat zij stakeholder zijn, hebben zij ook een rol in het passend onderwijs.

De raad van toezicht beschouwt de individuele schoolbesturen, scholen en teams ook als stakeholder. Zij hebben belang bij het goed functioneren van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband draagt mede zorg voor stimulering van kennisdeling en professionalisering van hun (school)teams. Schoolbesturen zijn collectief ook stakeholder, zij vormen tezamen het samenwerkingsverband. Hierbij hebben de schoolbesturen een collectieve verantwoordelijkheid voor het functioneren en de gezamenlijke opdracht waar het samenwerkingsverband voor staat. Dat maakt eenieder in het samenwerkingsverband wederzijds afhankelijk. In het samenwerkingsverband kan er spanning staan op het individuele belang en het gezamenlijke belang van schoolbesturen. Het is aan de directeur-bestuurder om deze spanning te onderkennen en regie te voeren op de kwaliteit van samenwerking en de effecten hiervan op het functioneren van het samenwerkingsverband. Het is dan ook op dit facet dat ons toezicht zich richt.

Tenslotte zijn onze ketenpartners zoals gemeenten en jeugdzorg als stakeholder aan te merken. De raad van toezicht heeft een onafhankelijke positie en bewaakt vanuit deze positie de belangen van de stakeholders. Voor de leden van de raad van toezicht staat de open dialoog centraal: onderling, met de directeur-bestuurder en met stakeholders in bijvoorbeeld de deelnemersraad en de ondersteuningsplanraad. Ook legt de raad van toezicht, na afstemming met de

directeur-bestuurder, schoolbezoeken af binnen het samenwerkingsverband. In de dialoog draait het vooral om het verkennen van diverse inzichten en het bevragen van elkaar, in plaats van het nastreven van consensus. De raad laat zich zo breed mogelijk informeren hoe passend onderwijs in de regio vorm krijgt en vormt zich op deze manier een (nog) beter beeld hoe het in de praktijk lukt om onderwijs passend te laten zijn.

De rollen van de raad van toezicht

De raad van toezicht voert zijn kerntaken uit vanuit een transparante, proactieve en constructieve benadering, op basis van onderling vertrouwen en vertrouwen naar de directeur-bestuurder. Dat vertrouwen wordt mede gebaseerd op resultaten als goed passend onderwijs, adequate verantwoording en een toetsbare opstelling. De raad van toezicht onderwerpt zijn eigen functioneren aan kritische reflectie en draagt zorg voor zijn eigen scholing en ontwikkeling. De leden van de raad van toezicht zijn beschikbaar en hebben voldoende tijd om hun werkzaamheden naar behoren te verrichten.

De raad van toezicht heeft drie rollen die nauw met elkaar samenhangen en niet los van elkaar kunnen worden gezien:

De toezichthoudende rol

De toezichthoudende rol gaat over de vraag of het samenwerkingsverband zijn maatschappelijke doel, zijn bestaansrecht waarmaakt. De raad van toezicht heeft een goedkeurende verantwoordelijkheid voor besluitvorming over fundamentele onderwerpen (zie statuten). Deze besluiten worden zo mogelijk in consensus genomen. De raad van toezicht wil haar taken proactief en integraal vervullen.

De raad van toezicht verstaat onder proactief toezicht:

Toezicht dat met de directeur-bestuurder vooruitkijkt, strategische thema's agendeert en doelen stelt.

Toezicht dat met de directeur-bestuurder naar de realisatie kijkt van de doelen en strategie en de (externe en interne) besturing daarvan evalueert.

De raad van toezicht wordt door de directeur-bestuurder vroegtijdig bij de strategieontwikkeling betrokken en over nieuwe ontwikkelingen geïnformeerd. Samen met de directeur-bestuurder zorgt de raad van toezicht ervoor dat hij goed op de hoogte is van de maatschappelijke ontwikkelingen en van de externe en interne uitdagingen die er spelen. De raad van toezicht verstaat onder integraal toezicht het toezicht op het goed en in samenhang functioneren van het samenwerkingsverband. Daarbij wordt gekeken naar de hard controls (formele, concrete en meetbare factoren), maar ook naar de soft controls (cultuur uitend in gedrag, signalen, minder concrete en ingewikkeld meetbare factoren). Integraal toezicht wordt onder andere bevorderd door een goede informatievoorziening. Deze informatievoorziening wordt in een separaat protocol verder uitgewerkt.

De adviserende rol

De adviesrol wordt primair gekenmerkt door het benutten van de kennis van de leden van de raad van toezicht door de directeur-bestuurder in bestuurlijke vraagstukken, met name in de verschillende commissies en het periodiek overleg tussen voorzitter van de raad van toezicht en de directeur-bestuurder. De adviesrol heeft het karakter van een vrije gedachtewisseling tussen raad van toezicht-leden en de directeur-bestuurder. De raad van toezicht hecht groot belang aan gepaste afstand en onafhankelijkheid ten opzichte van de directeur-bestuurder. Hij houdt daar nadrukkelijk rekening mee in zijn rol als sparringpartner. De raad van toezicht vindt dat het primair zijn taak is om in een veilige setting op een stimulerende en uitdagende manier vragen te stellen aan de directeur-bestuurder die de gedachtevorming verrijken en het oplossingspalet verbreden. Op grond van deze inzichten kan de directeur-bestuurder afgewogen keuzes maken rekening houdend met zowel de visie, strategie en de perspectieven van verschillende stakeholders als met de risico's.

De rol van werkgever van de directeur-bestuurder

Kern van de werkgeversrol is het zorgdragen voor de continuïteit in het bestuur van de organisatie. Tevens het bespreken van persoonlijke doelen, beoordelen van behaalde resultaten en vaststellen van de beloning van de directeur-bestuurder. De beoordeling van de directeur-bestuurder wordt zorgvuldig binnen de raad van toezicht besproken, waarbij alle leden de mogelijkheid krijgen hun inbreng te doen. Uitgangspunt is dat de raad van toezicht optreedt als goed werkgever. Goed werkgeverschap impliceert heldere communicatie vanuit afspraken, vertrouwen en veiligheid.

De netwerkkrol

In de netwerkkrol draait het erom dat de toezichthouders, in samenspraak met de directeur-bestuurder, actief verbinding maken met de omgeving van de organisatie. De kern van de netwerkkrol ligt niet zozeer in het vertegenwoordigen van de organisatie. Deze rol staat meer ten dienste van en is nodig voor het vervullen van de rol als toezichthouder, werkgever en adviseur.

De netwerkkrol houdt het volgende in:

- Verbinding leggen. De raad van toezicht kan bijdragen aan het creëren en versterken van banden tussen de organisatie en verschillende maatschappelijke groeperingen.

- Inzicht in ontwikkelingen. Door in het netwerk te staan, kan de raad van toezicht relevante informatie vergaren en aanreiken.
- Actieve dialoog en relatiebeheer met stakeholders vanuit de rol als toezichthouder. De raad van toezicht dient actief betrokken te zijn bij het in kaart brengen van stakeholders, het analyseren van belangen en het onderhouden van relaties.

De netwerkrol is complementair aan het interne toezicht en versterkt de legitimiteit en maatschappelijke verankering van de organisatie. Een goede afstemming met de directeur-bestuurder is hierbij essentieel. De netwerkactiviteiten van toezichthouders dienen transparant te zijn om rolvervaging te voorkomen.

Meerwaarde raad van toezicht

De raad van toezicht vindt het van belang om enerzijds invulling te geven aan hun rollen, maar ook nadrukkelijk stil te staan bij hun eigen meerwaarde voor het samenwerkingsverband. Mede gelet op de ontwikkelingen in onze maatschappij (lokaal en landelijk). De raad van toezicht ziet, in de relatie met de directeur-bestuurder, als zijn meerwaarde:

- Integriteit en legitimatie van de organisatie. Het waarborgen van een deugdelijke governancestructuur van het samenwerkingsverband en het naleven van de eerdergenoemde codes.
- Het bieden van nieuwe perspectieven. Vanuit verschillende achtergronden is de raad in staat om vanuit andere perspectieven vraagstukken te bezien en hierover vragen te stellen of inzichten te delen.
- Dekking en borging bestuur en beleid. Ervoor waken dat de bijdrage aan doelstellingen ten behoeve van leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) voldoende zijn geborgd bij het bestuur en in het beleid van het samenwerkingsverband.
- Aanjaagfunctie lerend vermogen en maatschappelijk rendement. De raad van toezicht stimuleert, via de directeur-bestuurder en tijdens bijeenkomsten het lerend vermogen binnen de organisatie, evenals het nastreven van maatschappelijk rendement.
- Buiten naar binnen brengen. Als relatieve buitenstaander brengt de raad externe ontwikkelingen, maar ook kennis en lessen uit andere sectoren in.
- Bijdrage aan legitimatie van stakeholders. De raad van toezicht staat in verbinding met de stakeholders en brengt de input en vraagstukken van hen in.
- Bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelstelling. De raad van toezicht houdt een scherp oog op de kerntaak van het samenwerkingsverband en draagt actief bij aan het realiseren van deze doelstelling(en).

Toezicht op werkbaar én merkbaar passend onderwijs

De raad van toezicht richt zich naast het werkbare passend onderwijs ook op het merkbare passend onderwijs. Dus naast de harde bedrijfsvoering ook rekenschap geven van passend onderwijs in de leefwereld van ouder(s)/verzorger(s), leerlingen, onderwijzend personeel, teams, scholen en besturen. Kwaliteit van passend onderwijs komt immers voortdurend tot stand in de relatie met de leerling (en zijn netwerk), op de school en het moment waarop het passend onderwijs wordt verleend. Het gaat niet om wat 'in zijn algemeenheid' goed is, maar om wat in een specifieke situatie goed is voor die leerling.

Het is vooral belangrijk om het werkbaar en het merkbaar passend onderwijs met elkaar te verbinden in de gesprekken waardoor de raad van toezicht meer verdiepende gesprekken kan gaan voeren. Vragen aan de directeur-bestuurder die hierbij kunnen helpen zijn bijvoorbeeld:

- Waar maak je je het meeste zorgen over/waar lig je wakker van?
- Wat houdt je het meeste bezig?
- Welk cijfer geef je zelf ten aanzien van de kwaliteit van passend onderwijs en waarom?

Werkwijze raad van toezicht

De samenstelling, profielvereisten en werkwijze van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten. In de vergaderingen en de bijbehorende stukken wordt onderscheid gemaakt tussen punten ter informatie, ter gedachtewisseling en ter besluitvorming (inclusief punten waarvoor goedkeuring noodzakelijk is). De toezichthouder bewaart te allen tijde een onafhankelijke positie, ten opzichte van de directeur-bestuurder en van stakeholders waarbij gewaakt wordt voor belangenverstrengeling.

Informatieverwerking, meningsvorming en besluitvorming vinden plaats op basis van actieve, open en kritische dialogen. Hierbij zijn in het bijzonder van belang:

- Zorgvuldige voorbereiding.
- Onderzoekende houding.
- Vragen stellen en het niet uit de weggaan van het 'constructieve conflict'.
- Heldere conclusies en besluiten.

In de praktijk wil de raad van toezicht hieraan als volgt vorm en inhoud geven. De raad van toezicht kent een aantal commissies waarbinnen specifieke expertise gevraagd wordt en die de raad van toezicht van advies voorzien op belangrijke onderwerpen of dossiers:

- Een Remuneratiecommissie: adviseert en ondersteunt de raad van toezicht bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van benoeming, ontslag en beloning van de directeur-bestuurder. Daarnaast voert de remuneratiecommissie de gesprekscyclus richting de directeur-bestuurder uit.
- Een Auditcommissie Financiën: ziet toe op het opstellen en uitvoeren van het financieel-economisch beleid en adviseert de raad van toezicht op dit vlak.

Het toezicht op de kwaliteit van het passend onderwijs vindt, gezien de beperkte omvang van de raad, plaats door de gezamenlijke raad van toezicht.

Jaarlijks bespreekt de raad van toezicht op welke onderdelen de leden individueel of collectief behoefte hebben aan nadere training of scholing. De raad van toezicht neemt daarbij de VTOI normen, de uitkomsten van de evaluatie raad van toezicht en actuele thema's inzake governance in acht.

Nevenfuncties van de leden worden openbaar gemaakt. De raad van toezicht stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. Dit maakt deel uit van het bestuursverslag van het samenwerkingsverband en wordt op de website geplaatst.

Tot slot

Deze toezichtvisie is opgesteld met de huidige kennis en ideeën op goed toezicht. Interne en/of externe veranderingen en opgedane inzichten zijn van invloed op de toezichtvisie. De toezichtvisie is dan ook een 'levend' document en wordt regelmatig herijkt. De zelfevaluatie van de raad van toezicht is hiervoor een natuurlijk moment.

Bijlage 8: Toezichtkader

1. Doel en reikwijdte

Dit toetsingskader is een aanvulling op de toezichtsvisie en de statuten. Het beschrijft de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht. Het kader bevordert transparantie, voorkomt rolvervaging en ondersteunt goed bestuur.

2. Bevoegdheden

2.1	Algemene bevoegdheden
Directeur bestuurder is belast met:	
2.1.1	Het besturen van de stichting en vertegenwoordiging naar buiten.
2.1.2	Leidinggeven aan de dagelijkse gang van zaken.
2.1.3	Beleidsvoorbereiding en uitvoering en bevoegd alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten.
2.1.4	Leidinggeven aan personeel en staf dat is verbonden aan het samenwerkingsverband.
2.1.5	Overleg voeren met medezeggenschapsorganen.
2.1.6	Ontwikkeling van het ondersteuningsplan.
2.1.7	Opstellen van begroting, jaarrekening, jaarverslag en formatieplan.
2.1.8	Toezicht op rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.
2.1.9	Rapportage aan Deelnemersraad en Raad van Toezicht op een zodanige wijze dat zij tijdig over de informatie beschikken die vereist is voor de uitoefening van het intern toezicht. Streven hierbij is een week van tevoren.

3. Grenzen aan bevoegdheden directeur-bestuurder

3.1	Besluiten waarvoor voorafgaande <u>goedkeuring</u> van de Raad van Toezicht vereist is.
3.1.1	Vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan.
3.1.2	Vaststelling of wijziging van (meerjaren)begroting, jaarrekening, strategische doelstellingen.
3.1.3	Investeringen buiten de goedgekeurde begroting.
3.1.4	Aangaan van samenwerkingsovereenkomsten, fusies, splitsingen.
3.1.5	Wijziging van statuten.
3.1.6	Aangaan van borgstellingen of schulden.
3.1.7	Faillissementsaanvraag of surseance van betaling.
3.1.8	Het vaststellen van een treasury statuut.
3.1.9	Het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen anders dan in het kader van een schenking of erfrechtelijke verkrijging.
3.1.10	Het aangaan van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt.
3.2	Besluiten waarvoor zwaarwegend advies van de Deelnemersraad vereist is.
3.2.1	Vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan.
3.2.2	Begroting, jaarrekening en bestuursverslag.
3.2.3	Statutenwijzigingen die de bevoegdheden van de Deelnemersraad raken.

4. Bevoegdheden Raad van Toezicht

4.1	Bevoegdheden Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht:	
4.1.1	Houdt toezicht op alle domeinen van het bestuur.
4.1.2	Adviseert naar eigen inzicht de directeur-bestuurder.
4.1.3	Geeft goedkeuring aan besluiten zoals hierboven genoemd.
4.1.4	Stelt toezichtkader en reglementen vast.
4.1.5	Ziet toe op naleving van wet- en regelgeving en de Code Goed Bestuur.
4.1.6	Benoemt, schorst en ontslaat de directeur-bestuurder wanneer hier sprake van is.
4.1.7	Stelt de arbeidsvoorwaarden van de directeur-bestuurder vast.
4.1.8	Beoordeelt het functioneren van de bestuurder op basis van behaalde resultaten en uitoefening van de functie.
4.1.9	Legt jaarlijks verantwoording af in het jaarverslag.
4.1.10	Ziet toe op rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van de middelen.
4.1.11	Mag geen directe opdrachten geven aan personeel onder de directeur-bestuurder.

5. Informatieplicht en verantwoording

De directeur-bestuurder:

- Rapporteert periodiek aan de Raad van Toezicht en Deelnemersraad.
- Informeert bij calamiteiten direct de voorzitter van de Raad van Toezicht.
- Dient voortgangs- en verantwoordingsrapportages aan te leveren conform jaarkalender.

6. Slotbepaling

In gevallen waarin dit toetsingskader niet voorziet, beslist de directeur-bestuurder na instemming van de Raad van Toezicht.

Bijlage 9: Motie Soepboer en herverdeling samenwerkingsverbanden

Op dit moment telt Nederland 151 samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De kern van de taken van een samenwerkingsverband is het regisseren, verbinden en stimuleren van passend en inclusief onderwijs. In november heeft dhr. Soepboer (NSC) een motie ingediend welke zich richt op het omvormen van de regeling onderwijsregio's tot een structurele stimuleringsregeling voor regionale samenwerking.

De huidige indeling van samenwerkingsverbanden betekent dat er veel verschillen zijn tussen samenwerkingsverbanden en de manier waarop de ondersteuning is georganiseerd. Die verschillen mogen niet tot ongewenste effecten leiden. In de brief die op 24 april 2025 aan de Tweede Kamer is gestuurd, wordt daarom een aantal concrete voorstellen gedaan om de uitvoering van passend onderwijs te verbeteren en de bestaande versnippering te verminderen (<https://open.overheid.nl/documenten/cd7726b9-c852-4a5d-a446-5896ad940612/file>). In hoofdstuk vier wordt ingegaan op de mogelijke herzieningen van de samenwerkingsverbanden. Onderstaand een samenvatting van de belangrijkste verbetermaatregelen.

Rol en versterking van samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverbanden zijn cruciaal voor het realiseren van passend en inclusief onderwijs. Zij zorgen samen met schoolbesturen voor een dekkend netwerk van voorzieningen en vervullen een regierol in de samenwerking met gemeenten en andere partners. Tegelijkertijd blijkt in de praktijk dat rollen, verantwoordelijkheden en werkwijzen niet altijd duidelijk of consistent zijn. Daarom zet het kabinet in op sterkere en meer uniforme sturing, mede naar aanleiding van de motie-Soepboer.

Samen met ONSwv, sectorraden en andere partners werkt het kabinet aan een overkoepelende visie voor samenwerkingsverbanden, met oog voor regionale verschillen. De kernuitgangspunten zijn dat samenwerkingsverbanden werken vanuit het belang van het kind, verantwoordelijk zijn voor een dekkend regionaal aanbod, een verbindende en regisserende rol vervullen in het netwerk rond kinderen en jongeren, en professioneel en onafhankelijk georganiseerd zijn met goed bestuur en toezicht.

Concrete verbetermaatregelen

1. Governance van samenwerkingsverbanden

Het kabinet wil de bestuurlijke kwaliteit en transparantie van samenwerkingsverbanden vergroten. Daartoe wordt gewerkt aan wetgeving die het interne toezicht onafhankelijk maakt. Dit moet belangenverstrengeling voorkomen en zorgen voor betere checks and balances. Daarnaast worden strengere eisen gesteld aan bestuurders van samenwerkingsverbanden, passend bij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en de zelfstandige positie van deze organisaties. Ook wordt gekeken naar de bestaande codes voor goed bestuur om te beoordelen of deze voldoende aansluiten bij de specifieke context van samenwerkingsverbanden. Een sterke en duidelijke governance-structuur moet bijdragen aan meer vertrouwen, betere besluitvorming en effectievere ondersteuning van leerlingen.

2. Samenwerking met gemeenten, jeugdhulp en zorg

Hoewel onderwijs en gemeenten wettelijk verplicht zijn tot overleg (OOGO), blijkt dit in de praktijk vaak onvoldoende effectief. Daarom wil het kabinet toewerken naar meer bindende en resultaatgerichte afspraken tussen onderwijs en jeugdhulp en/of zorg. In samenwerking met het ministerie van VWS, ONSwv en de VNG wordt verkend hoe deze samenwerking kan worden versterkt en hoe het OOGO kan worden aangescherpt. Het doel is dat onderwijs, jeugdhulp en zorg beter op elkaar aansluiten, dat de toegang en beschikbaarheid van ondersteuning duidelijker worden geregeld en dat kinderen en jongeren sneller passende hulp ontvangen.

3. Versterken van de informatiepositie van samenwerkingsverbanden

Om de kwaliteit en effectiviteit van ondersteuning te verbeteren, is beter gebruik van beschikbare data noodzakelijk. Samenwerkingsverbanden worden gestimuleerd om systematischer data te verzamelen en te benutten, bijvoorbeeld over schoolverzuim, afwijkingen in onderwijstijd en deelname aan het gespecialiseerd onderwijs. Door data beter vergelijkbaar te maken tussen regio's, kunnen samenwerkingsverbanden en schoolbesturen van elkaar leren en gericht bijsturen. Ook de Inspectie van het Onderwijs profiteert hiervan, doordat signalen uit data kunnen leiden tot gericht toezicht en onderzoek. Dit draagt bij aan een meer evidence-informed aanpak binnen passend onderwijs.

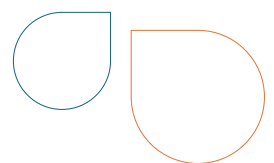
4. Landelijk format voor toelaatbaarheidsverklaringen (tlv)

Op dit moment hanteren samenwerkingsverbanden verschillende procedures voor het aanvragen van een tlv voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Dit leidt tot onduidelijkheid en ongelijkheid tussen regio's. Daarom wordt een landelijk, uniform format voor tlv-aanvragen ingevoerd. Dit moet zorgen voor meer transparantie, voorspelbaarheid en gelijke behandeling van leerlingen en ouders, en tegelijkertijd de administratieve lasten voor scholen en samenwerkingsverbanden verminderen. Minder fragmentatie en meer uniformiteit

Naast de verbetermaatregelen wil het kabinet toe naar minder versnippering en meer samenhang in de regionale indeling en organisatie van samenwerkingsverbanden. Daarbij wordt onderzocht of samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs kunnen samengaan binnen één regio voor het gehele funderend onderwijs, met behoud van onderwijs dichtbij huis en goede aansluiting op jeugdzorgregio's. ONSwv werkt hiervoor scenario's uit,

samen met schoolbesturen, gemeenten en andere betrokkenen. Dit moet begin 2026 leiden tot een voorstel voor een nieuwe regionale indeling.

Tot slot wordt gewerkt aan vereenvoudiging van de huidige diversiteit aan inrichtings- en financieringsmodellen. Het kabinet streeft naar één eenduidig model dat transparanter en minder complex is, zodat verschillen tussen regio's niet langer nadelig zijn voor leerlingen en ouders. Over dit voorstel wordt de Kamer in het voorjaar van 2026 geïnformeerd.

Bijlage 10: Werkwijze adviescommissie

Aanleiding

De afgelopen jaren zijn de werkzaamheden van de tlv-commissie uitgebreid en complexer geworden. De commissie werd niet alleen geacht te adviseren over de afgifte van tlv's, maar ook breder ingezet voor advies over (complexe) casuïstiek.

Om de duidelijkheid, focus en effectiviteit van beide taakgebieden te vergroten, is de tlv-commissie per schooljaar 2025-2026 opgesplitst in twee afzonderlijke entiteiten: een tlv-commissie en een adviescommissie. Dit document beschrijft de doelen, taken, samenstelling en werkwijze van de adviescommissie. Daarnaast is de werkwijze zoals die voor de advies vragende scholen geldt uitgewerkt.

Doelen

Het vanuit brede expertise advies geven bij complexe casuïstiek die zowel vanuit het vo als het vso kan worden aangedragen.

Taken

- Het uitbrengen van adviezen: dit is de primaire taak.

Aanvullend op deze primaire taak, ziet de adviescommissie het als haar taak om gevraagd en ongevraagd te adviseren op onderstaande punten:

- Gesignaleerde knelpunten in de uitvoering van de basis- en breedte ondersteuning door scholen;
- De kwaliteit van de aangeleverde ontwikkelingsperspectiefplannen (opp's);
- Noodzakelijke beleidsontwikkeling en verbetertrajecten rondom passend onderwijs.

Samenstelling

De commissie bestaat allereerst uit een technisch voorzitter. De technisch voorzitter heeft de taak de kwaliteit van het proces te bewaken en het uiteindelijke advies in Kindkans in te voeren. In de adviescommissie zitten daarnaast steeds tenminste drie deskundigen met een orthopedagogische of pedagogische achtergrond: één lid van het samenwerkingsverband en twee vanuit de v(s)o scholen. Het gaat om deskundigen die nog niet betrokken zijn bij de casus. Afhankelijk van de individuele problematiek van een leerling kan de samenstelling van de commissie wisselen of worden aangevuld met een interne of externe partner uit ons netwerk met aanvullende deskundigheid (denk aan casusregisseur, jeugdprofessional, docent, kinderpsychiater, maatschappelijk werker, arts, deskundige vso-school, deskundige bovenschoolse voorziening, hoogbegaafdheid specialist).

Werkwijze

Voor de scholen geldt:

- De v(s)o-school dient een actueel opp in via Kindkans.
- Daarnaast is het van belang dat de betrokkenheid van de Begeleider Passend Onderwijs (BPO'er) aantoonbaar is in het opp. Diens inbreng en ondersteuning moeten expliciet worden weergegeven.
- De school formuleert één of meerdere concrete en gerichte adviesvragen voor de adviescommissie. Deze vragen zijn bedoeld om ondersteuning te bieden bij het onderwijsaanbod of de begeleiding van de leerling.
- Let op: de adviesvragen mogen niet gericht zijn op het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring (tlv).

Voor de commissieleden geldt:

- De commissie komt tweewekelijks op dinsdag bij elkaar, telkens voor een overleg van anderhalf uur. Voorafgaand aan de bijeenkomsten bereiden de commissieleden het overleg voor door de dossiers te lezen en een advies te formuleren.
- Vragen die ná de donderdag voorafgaand aan het overleg zijn ingediend, worden pas in het volgende overleg besproken, uitzonderingen daargelaten.
- We maken een rooster waarin we een aantal weken vooruitkijken wie er beschikbaar is voor de commissie. Extra expertise wordt soms pas later "ingevlogen", wanneer de inhoud van de casus(sen) bekend is.
- De commissie koppelt het advies tijdens of zo snel mogelijk na het overleg terug aan de indienende school via Kindkans.

Bijlage 11: Thuiszitterspact

Inleiding

In de regio West-Brabant werken scholen, gemeenten en ketenpartners samen binnen het Thuiszitterspact. Dit pact heeft als doel om thuiszitten zoveel mogelijk te voorkomen en, wanneer dit toch voorkomt, ervoor te zorgen dat iedere leerling zo snel mogelijk weer een passend onderwijs- en/of zorgaanbod krijgt. Het uitgangspunt is dat geen enkele jongere langdurig zonder passend aanbod thuiszit en dat binnen maximaal drie maanden een oplossing wordt gerealiseerd.

Het Thuiszitterspact sluit aan bij landelijke en regionale ambities om het recht op onderwijs voor alle leerlingen te waarborgen en schoolverzuim duurzaam terug te dringen.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

De aanpak binnen het Thuiszitterspact is gebaseerd op vroegtijdige signalering, gezamenlijke verantwoordelijkheid en maatwerk. School, ouders, leerling en ketenpartners werken samen vanuit het principe dat onderwijs en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de leerling worden georganiseerd. Er wordt uitgegaan van wat wél mogelijk is en niet van beperkingen.

Rollen en verantwoordelijkheden

- **Ouder(s)/verzorger(s)** zijn verantwoordelijk voor het schoolbezoek van hun kind en werken actief samen met school en partners aan oplossingen.
- **De leerling** wordt, passend bij leeftijd en ontwikkeling, betrokken bij gesprekken en het plan van aanpak.
- **De school** heeft een signalerende en coördinerende rol, voert gesprekken, stelt het plan van aanpak op en bewaakt de voortgang.
- **Het samenwerkingsverband** ondersteunt bij het vinden van passend onderwijs en het organiseren van overleg.
- **Leerplicht/RBL** ziet toe op naleving van de leerplicht en ondersteunt bij de regie op complexe casuïstiek.
- **Zorgpartners (zoals jeugdhulp en GGD)** leveren expertise en ondersteuning wanneer onderwijs alleen niet toereikend is.

Preventie

Preventie vormt een belangrijk onderdeel van het Thuiszitterspact. Door een goed verzuimbeleid, snelle opvolging van signalen en nauwe samenwerking met ouder(s)/verzorger(s) en ketenpartners wordt geprobeerd thuiszitten zoveel mogelijk te voorkomen.

Het thuiszitterspact onderstreept het belang van een andere denkwijze binnen het onderwijs, namelijk van verzuim naar schoolaanwezigheid. Dit betekent dat niet alleen wordt gekeken naar afwezigheden, maar ook naar trends en patronen in aanwezigheid. Deze nieuwe werkwijze verhoogt de urgentie en effectiviteit van tijdige interventies, waardoor scholen eerder kunnen ingrijpen bij dreigend thuiszitten. Vroegtijdig handelen voorkomt verergering van problemen en zorgt ervoor dat leerlingen sneller toegang hebben tot passend onderwijs en ondersteuning.

Monitoring en evaluatie

De uitvoering van het Thuiszitterspact wordt regionaal gemonitord. Aantallen thuiszitters, duur van het verzuim en de tijd tot een passend aanbod worden gevolgd. Op basis van deze gegevens vindt evaluatie en, waar nodig, bijstelling van de aanpak plaats.

Stappenplan voorkomen en bestrijden van thuiszitten en opschalen casuïstiek

Stap 1. De school signaleert, registreert en analyseert (langdurig) verzuim.

De school is verantwoordelijk voor het tijdig signaleren van verzuim en het zorgvuldig registreren hiervan. Bij oplopend of zorgwekkend verzuim wordt actief contact gelegd met ouders en leerling. De school analyseert de oorzaken van het verzuim en bewaakt de voortgang. Binnen de school is een vaste functionaris (bijvoorbeeld een verzuimcoördinator of zorgcoördinator) verantwoordelijk voor deze monitoring.

Stap 2. Bij ontluikend schoolverzuim initieert de school een overleg met de ouder(s)/verzorger(s) en (indien mogelijk) de leerling waarin een ontwikkelingsperspectief plan (opp) met interventies wordt gemaakt.

Wanneer het verzuim aanhoudt, voert de school een gesprek met de leerling en ouder(s)/verzorger(s). Doel van dit gesprek is het verkrijgen van inzicht in de achterliggende oorzaken en het gezamenlijk formuleren van oplossingen. De school stelt samen met ouders en leerling een plan van aanpak op, gericht op herstel van schoolgang en het bieden van passende ondersteuning.

Stap 3. Is de termijn (maximaal 4 weken) zonder succes verstreken? Dan wordt een multidisciplinair overleg (MDO) georganiseerd.

Indien het verzuim niet binnen enkele weken vermindert of complex van aard is, wordt een multidisciplinair overleg georganiseerd. Hierbij zijn, naast school en ouders, ook ketenpartners betrokken zoals leerplicht/RBL, het samenwerkingsverband, jeugdhulp en eventueel de GGD. In dit overleg worden afspraken gemaakt over aanvullende ondersteuning, verantwoordelijkheden en het beoogde perspectief op onderwijs.

Stap 4. Kan een leerling (voorlopig) niet naar school? Dan stellen we een integraal plan (zorg en onderwijs) op.

Wanneer terugkeer naar het reguliere onderwijs (nog) niet haalbaar is, wordt gezocht naar een passend alternatief aanbod. Dit kan bestaan uit een tijdelijke voorziening, een aangepast onderwijsprogramma of een combinatie van onderwijs en zorg. Het doel blijft altijd terugkeer naar (passend) onderwijs, waarbij continuïteit en ontwikkeling van de leerling centraal staan.

Stap 5. Stagneert een casus? Dan wordt er verder opgeschaald binnen de lokale kaders van het samenwerkingsverband.

Wanneer na ongeveer drie maanden onvoldoende voortgang wordt geboekt, vindt opschaling plaats. De casus wordt besproken op bestuurlijk of regionaal niveau om belemmeringen weg te nemen en tot duurzame oplossingen te komen. Escalatie is erop gericht om stagnatie te doorbreken en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor het realiseren van een passend aanbod.

Opschaling samenwerkingsverbanden PO3002 en ROOS vo

Binnen de samenwerkingsverbanden swv PO 3002 en swv ROOS vo werken onderwijs en gemeenten gezamenlijk aan het terugdringen van thuiszitten, conform het regionale thuiszitterspact. Doel is om thuiszittende leerlingen zo snel mogelijk (weer) toe te leiden naar onderwijs, vanuit een integrale onderwijs-zorgaanpak. Langdurig thuiszitten wordt gezien als een risico voor de onderwijsontwikkeling en toekomstkansen van leerlingen en is daarom onwenselijk.

Beide samenwerkingsverbanden richten opschalingsmogelijkheden in. Dit betreft onder andere professionals die scholen kunnen ondersteunen bij (complexe) thuiszittersproblematiek. Bij voorkeur zijn dit experts die kennis combineren op het gebied van (passend) onderwijs en jeugdhulp. In alle gevallen wordt gestuurd op samenhangende oplossingen waarin onderwijsontwikkelingen centraal staat.

De aanpak sluit aan bij de landelijke en regionale ambitie van inclusiever onderwijs en past binnen het beleid van normaliseren. Onder normaliseren wordt verstaan dat ondersteuning zoveel mogelijk binnen de onderwijscontext wordt georganiseerd, in nauwe samenwerking met gemeenten, zonder problematiek te negeren waarbij wordt toegewerkt naar een meer preventieve context.

Het lukt steeds beter om kinderen in het onderwijs te houden of vanuit dagbesteding en langdurige behandeltrajecten in te laten stromen in het onderwijs. Dit heeft positieve effecten voor leerlingen, maar ook financiële consequenties: gemeenten besparen op dure zorgvoorzieningen, terwijl de kosten bij samenwerkingsverbanden soms toenemen door zwaardere onderwijsarrangementen. Tegelijkertijd wordt benadrukt dat juist hierdoor leerlingen die eerder buiten beeld vielen, weer ontwikkeling doormaken.

Om de effectiviteit van deze werkwijze te borgen en verder te versterken, is een heldere positionering en structurele inbedding van de integrale casusregie noodzakelijk. Daarbij is gezamenlijke verantwoordelijkheid van onderwijs en gemeenten essentieel, evenals gezamenlijke monitoring en evaluatie van effecten. Eerdere ervaringen en onderzoek tonen aan dat een duidelijk gemandateerde regisseur bijdraagt aan effectievere inzet van schaarse middelen en betere doorbraken in complexe casussen.

Bijlage 12: Basisondersteuning

Dit is de tekst uit het vorige ondersteuningsplan, waarbij het wettelijk hoogstnoodzakelijke is aangepast. In het SLO is afgesproken in het eerste jaar van de planperiode dit document te actualiseren waarbij aansluiting bij po een logische stap is.

Basisondersteuning

Elke school beschrijft in de schoolgids hoe vormgegeven wordt aan de binnen het swv gemaakte afspraken over de basisondersteuning. Daarnaast legt de school in de schoolgids vast wat het aanbod is aan breedteondersteuning aan leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende is. Over de basisondersteuning zijn de volgende afspraken gemaakt:

Afspraak 1

De uitwerking van de basisondersteuning kent vier aspecten:

1. Preventieve en licht curatieve activiteiten

- Vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedingsproblemen.
- Aanbod voor leerlingen met hoogbegaafdheid.
- Aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie, en onderwijsprogramma's en leerlijnen die hierop afgestemd zijn.
- Alle scholen bieden leerlingen die dat nodig hebben, ondersteuning aan op het gebied van sociale vaardigheden, faalangstreductie en studievaardigheden. De manier waarop dit wordt aangeboden, verschilt per school.
- Alle scholen beschikken over (ortho)didactische en/of (ortho)pedagogische hulpprogramma's (zoals bijvoorbeeld time-outmogelijkheden in een stilte-/begeleidingsruimte).
- Alle scholen hebben beleid gericht op gebouw-technische aanpassingen voor specifieke doelgroepen.
- Ook het protocol voor medisch handelen valt onder bovenstaande noemer.
- Bovengenoemde activiteiten worden kortdurend ingezet en worden onder regie en verantwoordelijkheid van de school uitgevoerd. De school kan besluiten een medewerker van het swv in te schakelen bij de uitvoering van of advisering over een onderdeel van de basisondersteuning.

2. Ondersteunings- en begeleidingsstructuur

- Elke vo-school beschikt over een (intern) ondersteuningsteam. De ondersteuningsstructuur wordt iedere twee jaar geëvalueerd, op basis waarvan de scholen verbeteringen aanbrengen en monitoren.
- Elke school heeft een ondersteuningscoördinator die de ondersteuning binnen de school coördineert, die afstemt met externe partners over ondersteuning en die overleg voert met het swv.
- In de sop's staat duidelijk beschreven wat de rollen van de verschillende functionarissen zijn binnen de ondersteuningsstructuur van de school.
- Iedere leerling heeft een mentor die als eerste aanspreekpunt voor hem/haar en de ouders fungeert.

3. Volgsystemen

Het uitvoeren van een adequate dagelijkse praktijk is sterk onderhevig aan een goed georganiseerd systeem van planmatig handelen. Te denken valt aan het hanteren van een samenhangend systeem voor het volgen en analyseren van de prestaties en ontwikkelingen van de leerlingen. Hierbij hoort ook een systeem van monitoring en evaluatie van de ontwikkelingsperspectiefplannen (opp's), zowel per casus als voor het geheel van het effect van de extra ondersteuning.

4. Onderwijskwaliteit

Het laatste aspect van de basisondersteuning gaat in op de basiskwaliteit, zoals geformuleerd in het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs: de leerprestaties en leeropbrengsten zijn ten minste voldoende en het onderwijsleerproces, de ondersteuning en begeleiding voldoen aan de gestelde norm. In de lessen wordt rekening gehouden met verschillen. Dit alles resulteert in een positief oordeel van de inspectie, ook wel het 'basisarrangement' genoemd. Elke vo- en vso-school voldoet minimaal aan de criteria voor het basisarrangement.

Binnen bovenstaand kader zijn de scholen aan zet voor wat betreft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en kwaliteit van de basisondersteuning. Scholen ontvangen vanuit het swv middelen 'lichte ondersteuning', waarmee een deel van bovenstaande activiteiten kan worden ondersteund, dan wel verstevigd. Daarnaast kan een school een begeleider passend onderwijs vragen om advies over de versteviging van de basisondersteuning of om een gerichte training uit te voeren vanuit bovenstaand kader.

Afspraak 2

We spreken van een goede basisondersteuning als de school:

- Zicht heeft op de leerontwikkeling van alle leerlingen en opbrengstgericht werkt;
- Handelingsgericht werkt en de handelingsbekwaamheid en competentie van het personeel versterkt (vooral op het gebied van differentiëren);
- Een goed pedagogisch klimaat heeft en fysiek en sociaal veilig is voor leerlingen en personeel;
- Leerlingen zorgvuldig aanneemt en overdraagt;
- Samen met partners werkt aan een effectieve ondersteuningsstructuur;
- De verantwoordelijkheden van leerling, ouders, docenten en ondersteuning duidelijk heeft vastgelegd;
- Jaarlijks de effectiviteit van de basisondersteuning vaststelt.

Afspraak 3

In december 2018 is het niveau van basisondersteuning voor leerlingen met hoogbegaafdheid (hb) vastgesteld, specifiek voor de havo- en vwo-scholen.

We spreken van een goede basisondersteuning op het gebied van hb als een schoolbestuur:

- Zorgdraagt voor uitvoering van het beleid betreffende meer- en hoogbegaafdheid zoals is vastgesteld in het beleidsplan van de school en is opgenomen in het schoolondersteuningsprofiel;
- Schoolspecialisten/aanspreekpunten faciliteert die zich geprofessionaliseerd hebben op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid. Zij nemen deel aan het regionaal netwerk van het swv.

We spreken van een goede basisondersteuning op het gebied van hb als een school:

- Een hoogbegaafdheidspecialist/-aanspreekpunt heeft die de zes profielen van Betts en Neihart (1998: 2010) óf goed kent óf de ambitie heeft om hoogbegaafdheidspecialist (via een Novilo/ECHA-opleiding) te worden;
- Het reguliere curriculum aanpast op basis van de specifieke onderwijsbehoeften van hoogbegaafde kinderen. Dus versnellen, dispensereren, verrijken, verdiepen, mogelijk clusteren en materialen ter beschikking hebben als het reguliere curriculum niet genoeg te bieden heeft aan deze leerlingen;
- Preventieve ondersteuning kan bieden op het gebied van studievaardigheden en executieve functies (Smidts & Huizinga: 2017) als hoogbegaafdheid in beeld is, of er een vermoeden is, bij binnenkomst op het vo;
- Een goed en transparant pedagogisch klimaat heeft, waarin hoogbegaafde leerlingen geen uitzondering vormen.

We spreken van een goede basisondersteuning op het gebied van hb als een docent:

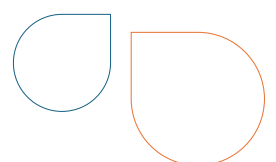
- Mentor is en oog heeft voor hoogbegaafdheid (d.w.z. op de hoogte zijn van de zes profielen van Betts en Neihart (1998: 2010) waardoor de docent ondersteuningsvragen rondom hoogbegaafdheid kan signaleren);
- (Mentor en/of vakdocent) een brede kijk heeft op ontwikkeling van kinderen en kan differentiëren binnen de lessen;
- (Mentor en/of vakdocent) het hogere orde-denken stimuleert.

Format handelingsplan

Het komt voor dat scholen in de basisondersteuning behoefte hebben aan een goede beschrijving van de ondersteuningsbehoefte. Hiervoor heeft het swv een format 'handelingsplan' ontwikkeld. Dit format kan eenvoudig worden uitgebreid naar een ontwikkelingsperspectiefplan.

Belangrijke kanttekening landelijk niveau basisondersteuning

In 2025 is er een 'Advies landelijke norm voor basisondersteuning' gepubliceerd. Als swv ROOS vo hanteren we deze norm als minimale ondergrens van de basisondersteuning.

Bijlage 13: Uitwerking extra ondersteuning

De extra ondersteuning kan en mag verschillen per schoolbestuur/school. Deze moet opgenomen worden in de schoolgids van de betreffende school. Binnen het samenwerkingsverband faciliteren we op verschillende manieren ook extra ondersteuning voor leerlingen. Dit gebeurt zowel in de vorm van inzet van middelen (verdere uitwerking in hoofdstuk 7), als door het opzetten van collectieve voorzieningen en personele inzet.

Collectieve voorzieningen

De arrangementen vallend binnen het OPDC en worden uitgewerkt in bijlage 16.

Hybride HB

Naast deze programma's beschikt swv ROOS vo over hybride hb-voorzieningen. Deze voorzieningen zijn bedoeld om (hoog)begaafde leerlingen in leerjaar 1 en 2, bij wie de basisondersteuning ontoereikend is, maar voor wie intensieve trajecten zoals ohvdelta nog niet passend zijn, een thuisnabij en preventief ondersteuningsaanbod te bieden. Het doel van deze voorziening is om uitval en thuiszitten te voorkomen door leerlingen tijdelijk twee dagdelen per week een aanvullend programma te bieden, naast hun reguliere onderwijs. In deze setting werken zij aan persoonlijke ontwikkeling, executieve functies, motivatie, zelfinzicht, leerstrategieën en het versterken van hun sociaal-emotioneel welbevinden, terwijl zij verbonden blijven aan hun eigen klas.

De doelgroep bestaat uit leerlingen met kenmerken van hoogbegaafdheid die tijdelijk onvoldoende tot hun recht komen binnen het reguliere curriculum, waaronder dubbel-bijzondere leerlingen, onderduikende leerlingen en risicoleerlingen die dreigen uit te vallen door combinatieproblematiek of gebrek aan uitdaging.

De opzet van de hybride voorziening bestaat uit deelname aan een kleine groep (maximaal 12 leerlingen) onder begeleiding van een gespecialiseerde hb-docent. Gedurende twee dagdelen per week doorlopen leerlingen een gestructureerd programma met onder meer psycho-educatie, mindset-training, het oefenen van executieve functies, projectmatig en verdiepend leren, en ontmoetingen met peers. De reguliere leerdoelen blijven leidend, waarbij maatwerkopdrachten en afstemming met vakdocenten zorgen voor een goede transfer tussen de voorziening en de stamklas. De hybride hb-voorzieningen zijn daarmee zowel een interventie voor leerlingen als een leeromgeving voor scholen: opgedane kennis, effectieve interventies en ervaringen worden gedeeld binnen teams en het samenwerkingsverband, met het doel om de basisondersteuning voor deze doelgroep duurzaam te versterken.

Opstapklassen

Opstapklassen in leerjaar 1 en 2 binnen het vmbo (basis, kader en tl) zijn bedoeld om leerlingen met extra onderwijsondersteuningsbehoeften die de overgang maken van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs een zachte en kansrijke landing te bieden. Deze klassen vormen een beschermde, overzichtelijke leeromgeving waarin leerlingen stapsgewijs worden voorbereid op een meer reguliere schoolsetting, zodat zij in leerjaar 3 succesvol kunnen instromen in een reguliere vmbo-klas. De focus ligt daarbij op structuur, duidelijkheid en het versterken van basisvaardigheden die nodig zijn om in het vervolg van de schoolloopbaan goed te kunnen functioneren. Een aanmelding voor de opstapklas is niet mogelijk; plaatsing gebeurt op initiatief van de school. Hierbij behoudt de school de autonomie om te bepalen of een leerling, op basis van diens onderwijsondersteuningsbehoeften, gebaat is bij plaatsing in deze setting. De opstapklassen zijn dus een vorm van interne, preventieve ondersteuning binnen het vmbo.

De opzet van de opstapklassen is gericht op het reduceren van prikkels en het vergroten van voorspelbaarheid. Klassen zijn bewust kleiner dan reguliere brugklassen, waardoor er meer ruimte is voor individuele aandacht, intensief volgen van ontwikkeling en het bieden van maatwerk. Daarnaast zijn er minder lokaalwisselingen en wordt gewerkt met een klein en herkenbaar docententeam, wat zorgt voor rust, overzicht en een betere relatieopbouw tussen leerlingen en docenten. Binnen de lessen is extra aandacht voor executieve functies (zoals plannen, organiseren, taakinitiatie, concentratie en flexibiliteit), sociale vaardigheden en werkhouding. Ook wordt doelgericht gewerkt aan zelfstandigheid en toenemende verantwoordelijkheid, zodat leerlingen geleidelijk worden voorbereid op de eisen van de reguliere vmbo-leerroute.

Personele inzet

Vanuit swv ROOS vo worden Begeleiders Passend Onderwijs (BPO'ers) ingezet op de scholen binnen het swv. Zij spelen een cruciale rol in de ontwikkeling van passend onderwijs binnen scholen en de weg naar inclusief onderwijs. Door middel van begeleiding, advisering en samenwerking met schoolteams dragen zij bij aan het versterken van zowel de basis- als extra ondersteuning binnen het onderwijs.

De focus van de BPO'ers ligt voornamelijk op preventie. Zij richten zich op kennisoverdracht, coaching en advisering van docenten en ondersteuningsteams, met als doel de kwaliteit van de ondersteuning aan leerlingen duurzaam te verbeteren. Het grootste deel van hun werkzaamheden bestaat uit het begeleiden en versterken van docenten en de ondersteuningsteams, zodat zij beter toegerust zijn om passend onderwijs te bieden. Daarnaast hebben zij een

adviserende rol in complexe casuïstiek en zijn zij in beperkte mate betrokken bij directe leerlingbegeleiding. Zij nemen daarbij geen handelende rol op zich. Belangrijk hierbij is dat de BPO'er onafhankelijk blijft, eventuele betrokkenheid op leerlingniveau gebeurt vanuit hun rol binnen het samenwerkingsverband.

Een belangrijke taak van de BPO'ers is het slaan van bruggen tussen scholen en het samenwerkingsverband. Zij ondersteunen scholen bij de implementatie van orthopedagogische en didactische interventies en werken intensief samen met de ondersteuningsteams. Hoewel zij geen vast onderdeel vormen van de ondersteuningsteams, dragen zij door hun structurele samenwerking bij aan een duurzame versterking van de onderwijspraktijk. De expertise en betrokkenheid van BPO'ers is erop gericht ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen binnen de school de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben, en dat er doorstrommogelijkheden zijn voor leerlingen voor wie regulier onderwijs (opnieuw) haalbaar lijkt.

Binnen de school vervult de BPO'er een veelzijdige rol en wordt deze gezien als een critical friend: een betrokken, meedenkende professional die tegelijkertijd een onafhankelijke en objectieve blik behoudt. Doordat de BPO'er niet in dienst is van de school, kan deze vanuit een professionele afstand adviseren, ondersteunen en waar nodig kritisch reflecteren op ontwikkelingen binnen de school. Dit wordt onder andere bewerkstelligd, doordat de BPO'er werkt in een terugkerende cyclus samen met de school om de ondersteuningsdoelen in kaart te brengen en te evalueren, waarbij de rol en inzet van de BPO'er duidelijk worden afgestemd en geborgd.

Naast hun aanwezigheid op de scholen zijn de BPO'ers op vaste momenten aanwezig binnen het samenwerkingsverband. Dit biedt het team van BPO'ers de gelegenheid om onderling af te stemmen en informatie uit te wisselen over de thema's en vraagstukken waarmee zij binnen hun eigen school/scholen werken. Op deze wijze wordt kennisdeling en verspreiding tussen scholen bevorderd. Daarnaast draagt dit bij aan het versterken van onderlinge verbinding en het blijven werken vanuit een gezamenlijke visie en werkwijze.

Rol en werkzaamheden van de BPO'er

De BPO'er speelt een belangrijke rol in zowel swv als binnen de scholen. Hun werkzaamheden richten zich enerzijds op beleidsontwikkeling en professionalisering binnen het swv en anderzijds op ondersteuning en begeleiding binnen scholen.

Binnen het swv ROOS VO

Wat? (Proces en werkwijze)

- Signaleren van trends: op basis van waarnemingen binnen scholen geven BPO'ers input aan het swv. Dit helpt bij het afstemmen van beleid op actuele behoeften en ontwikkelingen.
- Delen van expertise: BPO'ers leveren, op basis van hun expertise en signalen vanuit de scholen, een inhoudelijke bijdrage aan de focuspunten en doelstellingen van het ondersteuningsplan en de jaarplannen. Binnen het team van BPO'ers vindt structureel uitwisseling plaats, zodat alle scholen kunnen profiteren van de gedeelde expertise, ontwikkelde materialen en werkwijzen die bijdragen aan het versterken van de ondersteuning. Deze uitwisseling is tevens van belang om te voorkomen dat de inzet van de BPO'er op een specifieke school afhankelijk wordt van één persoon. Regelmatige reflectie op de eigen rol en samenwerking is hierbij van belang en draagt bij aan een professionele, duurzame en gedeelde werkwijze.
- Aanvullende projecten en taken: sommige BPO'ers nemen deel aan specifieke projecten, zoals het PO/VO-traject en de adviescommissie.
- Scholing/professionalisering: BPO'ers blijven zich voortdurend ontwikkelen om effectief te blijven inspelen op het veranderende onderwijslandschap. Door blijvend te investeren in hun ontwikkeling, behouden zij de expertise die nodig is om scholen en teams duurzaam te ondersteunen. Dit draagt bij aan de kwaliteit en toekomstbestendigheid van hun inzet.

Hoe? (Praktische uitwerking)

- Teamoverleggen en interviews: binnen het BPO-team is samenwerking essentieel. Door regelmatige overleggen en interviews wordt gezorgd dat scholen niet afhankelijk zijn van één specifieke BPO'er. Ook wordt gereflecteerd op de eigen rol en werkwijze.
- Adviescommissie: BPO'ers die deel uitmaken van deze commissie beoordelen dossiers waarin twijfels of vragen bestaan. Op basis van de ingediende informatie geven zij een advies.

Binnen de school

Wat? (Proces en werkwijze)

- Beleid: de BPO'er helpt scholen om het ondersteuningsplan om te zetten in concrete acties die bijdragen aan inclusiever onderwijs.

- Ondersteuning en begeleiding van teams en docenten: de BPO'er werkt samen met schoolteams om hen te versterken in het bieden van passend onderwijs.
- Advisering: de BPO'er heeft een onafhankelijke en objectieve blik en geeft zowel gevraagd als ongevraagd advies over ondersteuningsmogelijkheden en verbeterpunten. Daarbij helpt hij of zij bij het vertalen van adviezen naar concrete actiepunten voor de school.
- Professionalisering: de BPO'er investeert in zijn of haar eigen ontwikkeling én draagt bij aan de professionalisering van schoolteams.
- Ondersteuning op leerlingniveau: hoewel de BPO'er geen casuïstiek overneemt, denkt hij of zij mee over complexe onderwijs- en ondersteuningsvragen. De focus ligt op het versterken van de school zodat deze zelf de ondersteuning optimaal kan bieden.

Hoe? (Praktische uitwerking)

- Start- en evaluatiegesprekken: jaarlijks wordt in gezamenlijkheid besproken hoe men de rol, positionering en werkzaamheden van de BPO'er ziet. Ook wordt bepaald welke doelen worden gesteld en welke ontwikkelingen binnen de school relevant zijn.
- Rondetafelgesprekken met vo-scholen vanuit de scan Passend Onderwijs: in een terugkerende cyclus (eens per twee schooljaren) wordt binnen de vo-scholen de scan Passend Onderwijs afgenomen. Naar aanleiding van de resultaten gaat de BPO'er in gesprek met een vo-school waar hij/zij niet zelf werkzaam is. Samen met de betrokkenen binnen de school worden de uitkomsten geanalyseerd, waarbij de school wordt ondersteund in het vertalen van deze resultaten naar concrete, haalbare doelen. Deze doelen worden vervolgens meegenomen naar de start- en evaluatiegesprekken binnen de school zelf.
- Ondersteuning bij beleidsimplementatie: de BPO'er helpt bij het invoeren van nieuw swv-beleid binnen de school, zoals de integratie van nieuwe opp-formaten.
- Scholing en lesobservaties: de BPO'er neemt een actieve rol in studiedagen, observeert lessen en bespreekt bevindingen met docenten en mentoren. Op basis hiervan worden gerichte adviezen geformuleerd.
- Persoonlijke ondersteuning: de BPO'er is toegankelijk voor ondersteuningsteams, docenten en mentoren via inlooppreekuren en individuele gesprekken om te adviseren en ondersteunen. Deze ondersteuning richt zich bijvoorbeeld op casuïstiek waarbij sprake lijkt te zijn van handelingsverlegenheid of bij de aanname van leerlingen waarbij sprake is van (complexe) ondersteuningsbehoeften). Bij casuïstiek die doorgezet wordt naar de adviescommissie, heeft de BPO'er altijd in het voortraject een rol gespeeld.
- Trainingen en studiedagen: De BPO'er organiseert en verzorgt scholingen en trainingen, zoals opp-trainingen.
- Overgang po/vo: de betrokkenheid van de BPO'ers bij de oriëntatie en/of aanname van leerlingen die overstappen vanuit het po wordt vastgelegd in een losstaand document: 'Afspraken overgang po-vo'.

Randvoorwaarden vanuit de schoolorganisatie

Voor een effectieve en duurzame positionering van de BPO'er is het van essentieel belang dat er binnen de VO-school bepaalde randvoorwaarden op orde zijn. Deze vormen het fundament waarop de BPO'er zijn of haar rol als adviserend en deskundig partner kan vervullen.

Een belangrijke voorwaarde is de aanwezigheid van een heldere en goed ingebedde ondersteuningsstructuur. Het ondersteuningsteam heeft een vaste plaats binnen de schoolorganisatie en komt structureel samen. De ondersteuningslijn is geborgd in de schoolcultuur en vormt een terugkerend agendapunt in zowel directie- als docententeamoverleggen. Dit draagt bij aan het warmhouden van de lijn, het ophalen van knelpunten en het gezamenlijk formuleren van verbeteracties.

Daarnaast is het van belang dat er binnen de school alternatieven beschikbaar zijn voor individuele leerlingbegeleiding. Dit voorkomt dat de BPO'er (structureel) taken overneemt die binnen het primaire proces of binnen de reguliere zorgstructuur van de school zelf belegd zouden moeten zijn en zorgt ervoor dat BPO'er diens adviserende positie kan behouden.

Een ander essentieel aspect is de afstemming tussen de inzet van de BPO'er en het professionaliseringsbeleid van de school. Idealiter is er een duidelijke verbinding zichtbaar tussen de schooldoelen rondom ondersteuning, de deskundigheidsbevordering van docenten en de inzet van de BPO. Dit vraagt om gezamenlijke planning, monitoring gedurende het schooljaar en bespreking van de voortgang in het jaarlijkse evaluatiegesprek. Zie hiervoor ook de taken van de BPO'er op schoolniveau de start- en evaluatiegesprekken en rondetafelgesprekken.

Tot slot is transparante en structurele communicatie binnen alle lagen van de schoolorganisatie cruciaal. Docenten moeten weten wie welke rol vervult en bij wie zij waarvoor terecht kunnen. Dit vraagt om heldere afspraken en gedeeld eigenaarschap. Het agenderen van deze structuur in directie- en docenten-teamoverleggen draagt bij aan eenduidigheid en versterkt de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Een praktische, maar belangrijke randvoorwaarde is dat de BPO'er op school beschikt over een passende en goed uitgeruste werkplek. Dit houdt in: een rustige, toegankelijke en functionele ruimte waarin overleg kan plaatsvinden, vertrouwelijke gesprekken gevoerd kunnen worden en de BPO'er zijn of haar werkzaamheden op een zorgvuldige manier kan uitvoeren.

Praktische organisatie

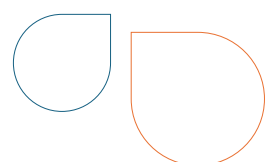
De verdeling van BPO'ers over de scholen wordt bepaald aan de hand van een vaste formule:
(Totale FTE BPO – 0,6) ÷ leerlingaantal + 0,2 FTE (voor vmbo Basis-Kader en PRO scholen)

Deze verdeling is gebaseerd op twee factoren: het aantal leerlingen per school en de complexiteit van de doelgroep.

Scholen binnen het vmbo Basis-Kader en het Praktijkonderwijs (PRO) hebben te maken met een grotere diversiteit aan ondersteuningsbehoeften. Daarom ontvangen deze scholen een extra 0,2 FTE aan BPO-ondersteuning.

Om de onafhankelijke positie van de BPO'ers te waarborgen, kan een periodieke wisseling van BPO'ers tussen scholen bijdragen aan objectiviteit en frisse inzichten. Er wordt echter geen vaste wisseltermijn gehanteerd, zodat maatwerk altijd mogelijk blijft.

De inzet van BPO'ers wordt jaarlijks geëvalueerd in het kader van het ondersteuningsplan. Hierdoor maakt deze verdeling standaard deel uit van de bredere evaluatiecyclus, zodat er continu kan worden bijgestuurd op basis van actuele ontwikkelingen en behoeften.

Bijlage 14: tlv-criteria

Richtlijnen tlv vso

Algemene uitgangspunten

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling vormen het uitgangspunt voor de beoordeling en toekenning van de tlv, de duur en de bekostigingscategorie;
- Het opp staat centraal bij de aanvraag van de tlv, waarbij inzichtelijk gemaakt wordt welke begeleiding vanuit de basis- en breedte ondersteuning er geboden is en wat het effect hiervan is. Daarnaast wordt in het opp de afweging gemaakt of een andere school aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften kan voldoen en waarom een tlv nu noodzakelijk wordt geacht. Hierdoor kan het niet anders dan dat er een recent (niet ouder dan een half jaar) en ondertekend opp wordt toegevoegd;
- De begeleider passend onderwijs (BPO) van het swv, verbonden aan de school, is betrokken bij het voortraject, heeft meegedacht en de adviezen zijn toegevoegd aan het opp;
- Diagnostisch onderzoek kan ondersteunend zijn ten aanzien van het bepalen van (specifieke) doelen voor de leerling en het in kaart brengen van de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het is echter geen voorwaarde voor een aanvraag van de tlv. We gaan ervan uit dat zonder diagnostisch onderzoek op andere wijze (middels observaties, toets- en registratiesystemen, HGW, e.d.) de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte in beeld zijn gebracht;
- De vastgestelde toelaatbaarheidscriteria geven richting en zijn geen slagboom, het blijft immers enige vorm van maatwerk;
- We streven ernaar om voor iedere leerling zo snel mogelijk een passende plaats te vinden, vanuit zo min mogelijk bureaucratie en zo efficiënt en effectief mogelijk;
- Het beleid voor de toekenning van tlv's is gericht op het versterken van inclusiever onderwijs, waarbij ondersteuning zoveel mogelijk binnen het regulier onderwijs wordt georganiseerd. We zetten in op samenwerking rondom de leerling en zoeken naar duurzame oplossingen. Tegelijk wordt hierbij rekening gehouden met de beperkte financiële ruimte van het swv;
- In het kader van de dataminimalisatie (gebaseerd op de AVG) wordt gevraagd zorgvuldig af te wegen welke bijlagen en documenten noodzakelijk zijn om toe te voegen in Kindkans voor de beoordeling van de tlv aanvraag.
- Tlv's worden in principe afgegeven met startdatum t/m 31 januari van dat kalenderjaar. Na 1 februari worden tlv's afgegeven per augustus van het daaropvolgende schooljaar.

Duur en looptijd van de tlv

Swv ROOS vo hanteert de volgende richtlijnen bij het bepalen van de afgifte duur van een tlv voor het voortgezet speciaal onderwijs (vso):

Instream vanuit primair en speciaal (basis) onderwijs:

Uitgangspunt: overstap naar v(s)o of praktijkonderwijs (pro) vindt plaats na afronding van het gehele (s)bo-programma. In principe dus instroom binnen het v(s)o vanaf 12 jaar en na de zomervakantie.

In principe wordt een tlv afgegeven voor de onderbouwperiode van de leerling (vmbo 2 jaar, havo 3 jaar). Na deze periode kan, indien nodig, een verlenging van de tlv worden aangevraagd door de vso school.

Wanneer een leerling uitstroomt naar vervolgonderwijs is bij een eventueel volgende tlv het te bepalen diploma leidend voor de afgifte duur. Bij verlengd examenprogramma (i.v.m. achterstanden of ondersteuningsbehoefte) kan een langere tlv worden toegekend.

Indien het diploma in het examenjaar niet gehaald wordt, kan de school verlenging aanvragen.

Tussentijdse instroom vanuit regulier voortgezet onderwijs

Bij overstap van vo naar vso wordt de afgifte duur afgestemd op de resterende opleidingsduur én de verwachte ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling (eventuele terugkeer naar regulier onderwijs wordt meegewogen).

Uitstroom naar arbeid of dagbesteding

Leeftijd en ontwikkelingsmogelijkheden zijn leidend i.c.m. de mate waarin een jongere kan profiteren van onderwijs.

Het uitgangspunt is een tlv tot uiterlijk 18 jaar, tenzij aantoonbare onderwijsmeerwaarde bestaat.

Verlengen na 18 jaar is mogelijk via een de procedure die ook voor andere verlengingen tlv wordt gehanteerd.

Voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen (emb) wordt de tlv voor de gehele schoolloopbaan afgegeven, conform het landelijke beleid.

NB. Er kan beredeneerd en onderbouwd worden afgeweken van dit beleid.

Tlv Praktijkonderwijs (PRO)

Het praktijkonderwijs (pro) vormt een belangrijke voorziening binnen het regionale dekkende netwerk voor leerlingen die gebaat zijn bij een praktijkgerichte leerroute. Voor toelating tot pro is een tlv van het samenwerkingsverband

vereist. De adviescommissie van het swv¹. Een tlv voor pro wordt in principe afgegeven voor de volledige duur van de opleiding. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan de praktijkschool bij de Inspectie van het Onderwijs een verlenging van één jaar aanvragen. De uitstroom richt zich op arbeid, mbo of dagbesteding. Om een soepele overgang te realiseren, werkt het praktijkonderwijs nauw samen met werkgevers, gemeenten, ROC's en zorgpartners. In Roosendaal behaalt een aanzienlijk deel van de leerlingen binnen het pro bovendien het entreediploma.

Richtlijnen bekostigingscategorie tlv vso

Laag

Onder de bekostigingscategorie laag vallen leerlingen met enkelvoudige problematieken én voortdurende tot intensieve ondersteuningsvragen op het gebied van leren en ontwikkelen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag óf de fysieke gezondheid. Afgifte van een tlv met bekostigingscategorie 1 (laag) lijkt aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoeften van de meeste leerlingen binnen het vso. De onderwijsbehoeften laten zich kenmerken door:

- Behoefte aan voorspelbare structuur, herhaalde instructie of extra begeleiding in de klas;
- De mogelijkheid om te functioneren in een groepsgericht aanbod, maar in een kleinere klassensetting dan in het reguliere onderwijs wordt geboden;
- Beperkte zelfredzaamheid, maar wel de mogelijkheid om een (aangepast) onderwijsprogramma te volgen;
- Het gebrek aan noodzaak voor aanvullende zorgstructuur binnen schooltijd.

Midden

Een categorie 2 (midden) is geschikt voor leerlingen bij wie het reguliere vso aanbod onvoldoende aansluit en er structurele aanpassingen nodig zijn. De aanvraag bevat een gedetailleerd handelingsdeel in het opp, met daarin concreet beschreven wat er aanvullend nodig is, bovenop het aanbod wat standaard geboden wordt en waarvoor dus aanvullende middelen nodig zijn.

Een tlv met bekostigingscategorie midden wordt in principe gezien als een tijdelijke, intensieve interventie om de leerling gericht te ondersteunen en toe te werken naar een situatie waarin bekostiging op categorie 1 (laag) volstaat. De verwachting is dat deze extra ondersteuning binnen afzienbare tijd leidt tot meer zelfstandigheid en minder intensieve onderwijsbehoeften. Alleen wanneer de school gemotiveerd kan aantonen dat de ondersteuningsbehoeften structureel van aard zijn, kan de inzet van categorie midden langer worden voortgezet. Indien na de afgesproken periode blijkt dat categorie 1 onvoldoende is, dient de school dit met een inhoudelijke onderbouwing toe te lichten.

De mogelijkheid om een hogere bekostigingscategorie aan te vragen bestaat, zoals hierboven beschreven, voor leerlingen binnen het cluster 3-onderwijs (LG). Bij deze groep leerlingen zijn de volgende voorwaarden passend: Naast leermoeilijkheden is sprake van aanvullende beperkingen op medisch, motorisch en/of gedragsmatig gebied, hetgeen vraagt om specifieke onderwijskundige inzet op de ondersteuningsbehoeften welke de volgende onderwijsbehoeften laten zien:

- Vraagt om aanvullende, vaak individuele ondersteuning naast het standaardprogramma;
- Beperkte zelfredzaamheid: leerling is afhankelijk van begeleiding bij ADL-taken of onderwijsvoorwaardelijke (fijn)motorische activiteiten. Deze begeleiding/ondersteuning moet worden uitgevoerd door onderwijspersoneel;
- Leerrendement blijft achter bij cognitieve mogelijkheden;
- Zorg en onderwijs zijn in samenhang georganiseerd, waarbij inzet vooral op onderwijskundig vlak ligt.

De extra inzet is gericht op ondersteuning op onderwijsgebied (ivo-velden). De inzet van zorgkosten (jeugdzorg, zorgverzekering, Wmo, Wlz, enz.) kan niet leiden tot afgifte van een hogere bekostigingscategorie. Wanneer enkel onderwijs op afstand of digitaal onderwijs wordt aangeboden, past dit binnen een 'lage' bekostigingscategorie.

Hoog

Voor ernstig meervoudig beperkte (emb) leerlingen binnen het cluster 3 onderwijs met een laag ontwikkelingsperspectief ten gevolge van een ernstige verstandelijke beperking (IQ < 35), met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten of staan) wordt doorgaans bekostigingscategorie 3 (hoog) toegekend. Ook hier blijft het belangrijk dat de

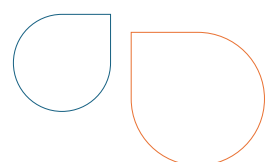
¹ Deze zijn bijvoorbeeld te vinden op de site van de Rijksoverheid (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/vraag-en-antwoord/hoe-wordt-mijn-kind-toegelaten-tot-het-praktijkonderwijs>) en artikel 2.46 en 2.47 van het uitvoeringsbesluit WVO (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0045787/2023-03-29>)

ondersteuningsbehoeften helder en concreet worden beschreven, zodat zichtbaar is waar deze extra middelen voor ingezet gaan worden en dat het een leerling betreft die middels de ingezette ondersteuning kan profiteren van het onderwijsaanbod en kan komen tot verdere ontwikkeling.

Onder de categorie hoog vallen leerlingen bij wie sprake is van onderwijsbehoeften op meerdere gebieden die motorische en/ of verstandelijke beperkingen veroorzaken (leren & ontwikkelen, sociaal-emotionele ontwikkeling & gedrag én de fysieke gezondheid), die leiden tot een zeer ernstige belemmering om aan onderwijs deel te nemen. Er is sprake van een zeer geringe zelfredzaamheid en/of sociale redzaamheid, en/of ernstige gedragsproblemen bij zeer geringe cognitieve capaciteiten (vaak uitstroom dagbesteding).

Het gaat daarbij om:

- Leerlingen waarbij sprake is van een zichtbare discrepantie tussen de cognitieve, fysieke en adaptieve mogelijkheden;
- Leerlingen die naast onderwijs de hele dag zorg nodig hebben op het gebied van de algemene verzorging en/of medisch handelen;
- Leerlingen voor wie paramedisch en/of medisch handelen in onderwijstijd essentieel is voor de onderwijsontwikkeling.

Bijlage 15: Werkwijze tlv-commissie

Voor de besluitvorming rond toelaatbaarheidsverklaringen (tlv) laat het bestuur van de stichting Samenwerkingsverband VO Roosendaal e.o. (verder swv ROOS vo) zich adviseren door een wettelijk verplichte tlv-commissie. In dit samenwerkingsverband gaat de commissie onder de naam: tlv-commissie. In deze notitie is de werkwijze binnen die commissie omschreven.

Koppeling naar het ondersteuningsplan

Bij de analyse en besluiten van ingediende dossiers laat de tlv-commissie zich leiden door het beleid zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan van het swv ROOS vo 2026-2030. Op de website van het samenwerkingsverband ([Stichting Samenwerkingsverband VO Roosendaal e.o.](#)) is het ondersteuningsplan te bekijken en te downloaden. Het ondersteuningsplan, en het voorliggend document met betrekking tot de werkwijze, zijn leidend wat betreft inhoudelijke toetsing en procedurele vereisten. De werkwijze wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld naar aanleiding van wijzigingen in wet- en regelgeving of beleid van het swv.

Samenstelling tlv-commissie

De tlv-commissie bestaat uit drie leden: een technisch voorzitter, die tevens het verslag maakt, en twee inhoudelijk onafhankelijk deskundigen. De technisch voorzitter heeft de volgende taken:

- Bewaakt de procedures.
- Is verantwoordelijk voor het opstellen van het definitieve advies van de commissie.
- Bewaakt de kwaliteit van de analyse/proces.
- Is nooit betrokken in het voortraject.

De twee inhoudelijk deskundigen werken als onafhankelijke bij de commissie en hebben geen directe banden met aangesloten scholen of besturen. De eerste deskundige is in ieder geval een orthopedagoog. De expertise van tweede deskundige wordt afgestemd op de hulpvraag van de leerling. De deskundigen hebben als taak om de dossiers van alle aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen te lezen en een advies te formuleren over de aanvraag. De inhoudelijke leden van de commissie leggen hun advies vast. De voorzitter heeft als taak de adviezen van de commissieleden samen te vatten en over te brengen aan het bestuur van het swv ROOS vo. Het uiteindelijke besluit omtrent de afgifte van de tlv wordt genomen door de directeur-bestuurder.

Afhankelijk van de individuele problematiek van een leerling kan bij te weinig expertise vanuit de commissie gevraagd worden of een externe partner uit het netwerk van het samenwerkingsverband met aanvullende deskundigheid (bijvoorbeeld kinderpsychiater, maatschappelijk werker, arts, hb-specialist, enz.) kan aansluiten bij de tlv-commissie. Tevens is het mogelijk om expertise van de tlv-commissie van het po uit te wisselen met de tlv-commissie van het vo.

Taken tlv-commissie

De tlv-commissie richt zicht op haar primaire, wettelijke taak, te weten:

- Advies bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring. Dit is de primaire taak van de tlv-commissie en volgt de procedure zoals hieronder bij werkwijze behandeling dossiers beschreven.

Aanvullend op deze primaire taak, ziet de tlv-commissie het ook als haar taak om de directeur-bestuurder gevraagd en ongevraagd te adviseren betreffende de toelaatbaarheidscriteria en de procedure. Ook biedt de tlv-commissie ondersteuning aan de directeur-bestuurder bij bezwaren tegen de door de directeur-bestuurder genomen tlv-besluiten, die conform het advies van de commissie genomen zijn. Waar de directeur-bestuurder een besluit neemt dat afwijkt van het advies van de commissie, wordt hier onderling met de directeur-bestuurder en de voorzitter van de tlv-commissie het goede gesprek over gevoerd.

Planning tlv-commissie

De tlv-commissie komt volgens een vaste planning bijeen. Deze planning wordt ieder schooljaar vastgesteld en op de website van het swv ROOS vo geplaatst. In de periode september – februari is dit tweewekelijks. In de periode maart – juli is dit doorgaans wekelijks. Dit draagt bij aan snelle procedures en verwerking.

Betrokkenheid ouder(s)/ verzorger(s) en leerlingen

Een voorwaarde voor het kunnen behandelen van een aanvraag bij het samenwerkingsverband is dat de visie van alle gezaghebbende ouder(s)/verzorger(s) duidelijk is en dat de ouder(s)/verzorger(s) middels een handtekening onder het aanvraagformulier aangeven op de hoogte te zijn van de aanvraag bij het samenwerkingsverband en de inhoud van het document. De zienswijze van ouder(s)/verzorger(s) en leerling wordt vastgelegd in het opp. Het wettelijke recht om een tlv aan te vragen zonder toestemming van ouder(s)/verzorger(s) ziet swv ROOS vo als laatste redmiddel. Als (één van) de ouder(s)/verzorger(s) niet wil tekenen, laat de school aantoonbaar haar inspanningen zien om tegemoet te komen aan de wensen en bezwaren van ouders en wordt dit meegewogen in de afweging om al dan niet de aanvraag in te dienen.

Wanneer de handtekening van ouder(s)/verzorger(s) ontbreekt, worden zij hierover benaderd en worden zij uitgenodigd voor een gesprek om hun zienswijze duidelijk te maken aan de voorzitter van de tlv-commissie. Er wordt dan in een gesprek aandacht besteed aan wat ouder(s)/verzorger(s) denken nodig te hebben om ervoor te zorgen dat de leerling weer in voldoende mate toe kan komen aan de onderwistaken. Deze informatie wordt aan het dossier toegevoegd dat aan de tlv-commissie verstrekt is door het bestuur en meegewogen in het deskundigenadvies.

Als ouder(s)/verzorger(s) hier geen gebruik van willen maken en ook de tlv niet willen ondertekenen, weerhoudt dit de commissie er niet van om een advies over de tlv-aanvraag voor te leggen aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder neemt op grond van het voorgelegde advies van de tlv-commissie, een besluit over deze aanvraag.

Om het proces vlot te laten verlopen wordt verwacht dat de aanvrager zorgt dat het dossier bij de aanvraag op orde is. De aanvrager kan hiervoor de administratieve checklist aanvraag tlv voor de aanvraag gebruiken (zie bijlage). Na indienen van een volledige tlv-aanvraag streven wij naar een behandeling en besluitvorming binnen 3 weken, hetgeen korter is dan de wettelijke 8 weken-termijn.

Werkwijze behandeling dossiers

In de tlv-commissie worden alle aanvragen voor tlv 's (nieuwe tlv-aanvragen en verlengingen van tlv's) behandeld en besproken. Al deze aanvragen worden door de aanvragende school (over het algemeen school van inschrijving) ingediend via het registratieprogramma Kindkans.

Alle nieuwe aanvragen ingediend via Kindkans worden door de voorzitter minimaal 4 werkdagen voorafgaand aan de commissievergadering op de agenda geplaatst. De betrokken deskundigen lezen zich voorafgaand aan de vergadering in en stellen een deskundigenadvies op over de te behandelen dossiers. Als er in het voortraject intensieve betrokkenheid is van een deskundige die namens het samenwerkingsverband betrokken is bij de aanvraag, zal deze niet optreden als deskundige in de tlv-commissie bij hetzelfde dossier. De tlv-commissie beschikt over een reserve deskundige of er wordt een beroep gedaan op de deskundigen van de tlv-commissie van het po.

Tijdens de vergadering van de tlv-commissie wordt bekeken of de procedures goed doorlopen zijn en of de dossiers inhoudelijk op orde zijn. Hier wordt besproken of dossiers procedureel (volgens de checklist) en inhoudelijk compleet zijn. Het hoofddoel van dit gesprek is om de contactpersoon van het bestuur feedback te geven op de kwaliteit van het dossier en het doorlopen proces. Indien de tlv-commissie nog vragen heeft over de aanvraag alvorens zij een goed advies uit kunnen brengen, kunnen de vragen van de commissie eveneens toegelicht worden. De aanvulling die op basis van deze vragen wordt gedaan, neemt de school op in het opp, laat ze ondertekenen door ouder(s)/ verzorger(s) en voegt dit toe aan het dossier in Kindkans. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de contactpersoon van het bestuur in het gesprek met de commissie antwoord op de vragen geeft en daarmee een inhoudelijke toevoeging doet op het dossier. Uitgangspunt is dat zowel de tlv-commissie, de school en ouder(s)/ verzorger(s) dezelfde kennis hebben over de inhoud van de aanvraag.

Vanuit de tlv-commissie zijn twee opties mogelijk:

- Dossier is compleet en wordt direct behandeld in de tlv-commissie. Er wordt, op basis van beide deskundigenverklaringen, een gezamenlijk advies geformuleerd door de voorzitter van de tlv-commissie.
- Dossier is incompleet. De aanvragende school ontvangt via Kindkans een bericht met de vraag om aanvullende gegevens/dan wel verheldering. Afhankelijk van de casus en/of de aanvullende vraagstelling wordt besloten hoe deze aanvullende informatie het beste kan worden verkregen;
  - Het aanleveren van aanvullende documenten/gegevens of een verheldering op de eerdere documenten.
  - Telefonisch overleg met de betrokken contactpersoon van het bestuur/ intern begeleider, waarna benodigde aanvullingen schriftelijk worden aangeleverd door de aanvragende school bij de tlv-commissie.

De manier waarop aanvullende informatie wordt opgevraagd wordt vastgelegd in Kindkans.

Verwerking adviezen tlv-commissie

Tijdens de vergadering van de tlv-commissie wordt op basis van de beschikbare informatie een advies gegeven door tenminste twee onafhankelijk deskundigen. De voorzitter formuleert op basis van de adviezen een gezamenlijk advies dat voorgelegd wordt aan de directeur-bestuurder en dat wordt opgenomen in de beschikking. De individuele adviezen liggen vast in Kindkans, waar ook het gezamenlijke advies wordt vastgelegd.

Na de commissievergadering maakt het secretariaat van het samenwerkingsverband op basis van de door de voorzitter van de tlv-commissie verstrekte informatie, de beschikkingen, begeleidende brieven, dan wel afwijzingsbrieven op. Op basis van het advies van de tlv-commissie, neemt de directeur-bestuurder een besluit en ondertekent de brief. De brieven en beschikkingen van de toelaatbaarheidsverklaringen worden per post verstuurd naar de wettelijk vertegenwoordigers. Een kopie hiervan wordt naar de aanvragende school gestuurd.

Verlengingen van tlv-aanvragen vanuit het gespecialiseerd onderwijs

Bij het aanvragen van een verlenging van de toelaatbaarheidsverklaring wordt door de school voor gespecialiseerd onderwijs dezelfde procedure gevolgd als hierboven omschreven voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring vanuit het regulier onderwijs.

Landelijke bezwaar- en adviescommissie toelaatbaarheidsverklaringen

Het swv ROOS vo is aangesloten bij de Landelijke Bezwaar- en adviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (LBT). Wanneer ouder(s)/ verzorger(s) en/of schoolbesturen bezwaar maken tegen de afgegeven beschikking (positief of negatief) wordt het bezwaar binnen twee weken na ontvangst voorgelegd aan de LBT. Het bestuur van het swv ROOS vo kan voorafgaand aan het doorsturen van het bezwaar in gesprek gaan met de bezwaarmakers om na te gaan of in een onderling gesprek aan het bezwaar tegemoetgekomen kan worden.

Na behandeling van het bezwaar in de LBT weegt de directeur-bestuurder het advies van de LBT en komt uiteindelijk tot een besluit.

De tlv-commissie brengt jaarlijks verslag uit voor het bestuursverslag van het samenwerkingsverband (zowel kwalitatief als kwantitatief).

Bijlage 1: checklist aanvraag tlv-commissie

- De leerling staat ingeschreven op een reguliere vo-school in de regio van swv ROOS vo of, als er geen eerdere schoolinschrijving is, is woonachtig in de regio van swv ROOS vo².
- Bij de aanvraag voor een verlenging van de tlv, is de eerste tlv afgegeven door swv ROOS vo.
- Er staat van beide ouders/verzorgers (met gezag) en leerling een handtekening onder de tlv-aanvraag. Indien een wettelijk vertegenwoordiger niet wil tekenen, laat de school aantoonbaar zien welke inspanning ze geleverd hebben om de bezwaren en overwegingen van ouders mee te wegen in de keuzes die ze maken, dan wel de aanvraag hierop aangepast hebben.
- Er is een recent, getekend opp toegevoegd (niet ouder dan 6 maanden).
- Het hoorrecht is uitgevoerd en de zienswijze van ouder(s)/verzorgers en de leerling is opgenomen in het opp.
- Bij aanvragen vanuit het regulier vo is voorafgaand overleg met de BPO'er van het swv verplicht. De adviezen van deze betrokkene zijn verwerkt in het opp.
- Alle toegevoegde documenten zijn goed leesbaar en compleet (duidelijk ingescand, geen pagina's vergeten, e.d.). Let hier op data reductie: alle relevante informatie dient ook in het opp te zijn verwerkt.

² We volgen hierbij de afspraken zoals vastgelegd in het stroomschema van het steunpunt passend onderwijs.

Bijlage 16: Uitwerken programma's OPDC

In het schooljaar 2025-2026 zijn we begonnen aan doorontwikkeling van onze bovenschoolse voorzieningen richting het kader van een OPDC. De ondersteuning van leerlingen blijft in de tussentijd doorgaan.

Gezien deze doorontwikkeling is ervoor besloten in dit ondersteuningsplan een globale weergave van de programma's op te nemen, omdat details op een later moment nog uitgewerkt worden. Uiteindelijk worden deze programma's ook aangevuld met een toeleidingsprocedure en concrete werkwijze, die terug te vinden zijn in de 'Handleiding OPDC' (in ontwikkeling ten tijde van schrijven van dit ondersteuningsplan).

Naam programma	Doelgroep	Doel	Duur	Bijzonderheden
Programma 1: overbrugging	Leerlingen die door hun betrokkenheid bij een incident per direct geen onderwijs op school kunnen volgen.	Rust creëren en de voortgang van het onderwijsprogramma zoveel als mogelijk faciliteren. Het is alleen bedoeld voor crisissituaties. Herstel en terugkeer.	Maximaal 4 tot 6 weken	Het is op dit moment nog onduidelijk in welke mate dit arrangement in een behoefte van de scholen voorziet. Jaar aanbieden en daarna gezamenlijk evalueren.
Programma 2: kort en verhelderend	Leerlingen bij wie een verheldering van de onderwijs-ondersteuningsbehoeften gewenst is om de onderwijsloopbaan succesvol voort te kunnen zetten.	Succesvolle (instroom in of) terugkeer naar de school van inschrijving dan wel een andere passende vorm van onderwijs realiseren.	Maximaal 12 weken, Maatwerk blijft van belang en is noodzakelijk	Dit arrangement vraagt een 'zuivere' en heldere hulpvraag van de school. Voorkomen moet worden dat scholen leerlingen naar dit arrangement toeschrijven bv. als er behoefte is aan een 'parkeerplek'.
Programma 3 en 4: intensief internaliserend en intensief externaliserend	Leerlingen met (ernstige) internaliserende of externaliserende problematiek.	Succesvolle (instroom in of) terugkeer naar de school van inschrijving dan wel een andere passende vorm van onderwijs realiseren. Hierop aanvullend is het van belang om bij de leerlingen inzicht in eigen functioneren te bevorderen en gedragsverandering te realiseren.	Halfjaar tot een jaar. Maatwerk blijft van belang en is noodzakelijk	Dit arrangement richt zich op een brede doelgroep waarin de complexiteit en de context van de problematiek varieert. Dit kan betekenen dat er meer en/of andere inzet van jeugdhulp nodig is om een passend integraal aanbod te kunnen bieden
Programma 5: Delta	Meer- en hoogbegaafde thuiszitters	Een succesvolle (instroom in of) terugkeer binnen het reguliere onderwijs en aansluiting bij het diploma-aanbod.	Nader te bepalen.	

